DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYEDÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

12 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 217. SZÁM. 1930 SZEPTEMBER 26. PÉNTEK.

12 FILLÉR

Dr Kenézy Gyula

Abban a diszes névsorban, a mely a debreceni Tisza István tudományegyetem tanári karát foglalja egybe, a figyelmes olvasó bizonyos fájdalmas rezignációval látja egy névnek a hiányát, amely pedig kezdettől fogva a debreceni egyetemnek különleges disze és megkülönböztetett értéke volt. A folyó tanév elejével az egyetem tanári testületéből csöndesen, disztingváltan, szinte észrevétlenül vált ki, hogy a jól megérdemelt nyugalomban kipihenje egy küzdelmes, szorgalmas élet fáradozásait: dr Kenézy Gyula, az orvosegyetem szülészeti klinikájának vezetője, a Tisza István tudományegyetem Debrecenben való elhelyezésének egyik leglelkesebb harcosa.

Nem nagyitunk, amikor határozottan állitjuk, hogy Kenézy Gyula nélkül aligha került volna az univerzitás ide, a hajduk földjére. Az ő fáradhatatlan agilitása, a nagy eszme szolgálatában való teljes elmerülése, tiszta, higgadt okfejtése, példátlan reábeszélő képessége, hatalmas tudományos felkészültsége nélkül azokban az időkben, amikor Szeged és Debrecen vivta a maga óriási harcait az egyetemi város pálmaágáért — csak a benfentesek tudják, milyen késhegyig menő harc volt ez — Debrecen aligha került volna ki győztesen a nagy küzdelemből.

És most csöndesen, minden zaj nélkül elhagyja annak az alkotásnak szinterét, amelynek egyik leghatalmasabb alappillérét éppen ő rakta le és amely alkotás uj fejezetet nyit Debrecen város kultur történetében. Nem rekriminálunk. Távol áll tőlünk annak felhánytorgatása, hogy talán mégis jobb lett volna, amikor dr Kenézy Gyula, elérve a korhatárt, elhagyja tudományos munkássága szinterét és Debrecen város naggyátételéért egy egész emberöltőn át folytatott közéleti munkássága után pontot tesz, talán mégis szebb lett volna, ha valamely formában az ő hervadhatatlan érdemeit az életnek eme őszutói fordulópontján kivetitsék a száguldó idő könnyen feledő embereinek emlékezetébe.

De ismételjük, nem rekriminálunk. Igy van ez jól, amint van. Az igazi érték, a valódi nagyság sohasem keresi az ünnepeltetés lármáját és zaját. Maga a jól teljesitett kötelesség büszke öntudata a legnagyobb elismerés, amelynél nagyobbat nem adhatnak se a kortársak, se a tömeg, se semmi féle külső fény és csillogás.

Dr Kenézy Gyula bizonyára egy bölcs higgadtságával és nyugalmával tekint vissza a megfutott pályára és bizonyára minden érzékenykedés és keserüség nélkül állapitja meg, amikor mérleget készit egy egész emberélet gyönyörü munkájáról: jól végeztem a feladatomat, büszkén tekinthetek vissza minden lépésemre. Kis lelkek zugolódhatnak csak a kor hálátlanságáért az emberek könnyen feledékenységéért.

De bármennyire szerény és disztingvált volt dr Kenézy Gyula egyénisége, még akkor is, amikor — óh, volt ilyen idő! — nélküle nem történhetett jóformán semmi Debrecenben, valahogy mégis ugy érezzük, hogy nem neki, hanem önmagunknak tartozunk vele, amikor csöndes nyugalomba vonulása alkalmával a tiszteletadás meleg érzésével hajtjuk meg lobogónkat dr Kenézy Gyula előtt.

Álljon az ő alakja példaképpen az ideálokat még nem vesztett nemzedék előtt. Igenis, ez az igazi nagyság büsztéje. Az, amit öntudatlanul is önmagáról farag az emelkedetten gondolkodó és érző férfi.

Dr Kenézy Gyula bármilyen szerényen és disztingvált formák között lép is jól megérdemelt nyugalomba, csöndes visszavonultságában felkeresi azok megbecsülése, tisztelete és szeretete, akik nem tudnak olyan gyorsan feledni, mint általában az emberek többsége. És ez a szeretet, tisztelet és megbecsülés sugározza be meleg fénnyel még sokáig.

Önkéntes inségadó a nagyobb jövedelmü debreceni lakosokra

Összefog a város és a társadalom a munkanélküliség, a téli nyomor leküzdésére. Vásáry polgármester reprezentációs költségekre szolgáló jövedelmének 15 százalékáról lemondott az inségesek javára.

Munkat és természetbeni segitséget ad a város a munkanélkülieknek és inségeseknek

Tegnap délben 12 órakor, a városháza tanácstermében rendkivül nagyfontosságu értekezlet volt, melyen dr. Vásáry István polgármester elnökölt. Az értekezleten a munkanélküliségen való segités módozatait vitatták meg és azt a nagyon égető és a mai gazdasági életnek sulyos sebét olyan modorban tárgyalták, amely egymás jóindulatának feltételezése és a kölcsönös bizalom és megértés következtében legtöbb eredményre vezetett.

Vásáry polgármester beszéde.

Az értekezletet dr. **Vásáry** István polgármester nyitotta meg.

— Nem az első alkalom — mondotta — amikor ezzel a kérdéssel foglalkozni kell. A mult évi tapasztalatok megmutatták, hogy mig egyfelől óvatosan, másfelől azonban jószivvel kell kezelni a kérdést. A közgazdasági állapotok a mult évihez képest nem nagyon változtak, legfeljebb annyi változást lehet megállapitani, hogy a viszonyok romlottak. A segitésben mindnyájunknak össze kell fognunk,

akiknek megvan a megélhetésük, azok kell, hogy segitségére siessenek azoknak, akik egyáltalán kereset és kenyér nélkül állanak.

A segitséget elsősorban a városnak kell nyujtania, másodsorban azonban a társadalomnak magának. A városnak kötelessége, hogy munkaalkalmat teremtsen. Mindaddig, amig a város munkaalkalmat tud adni, ellenszolgáltatás nélküli segitséget kivánni nem lehet, mert ez ellentétben állana az erkölcsi renddel is.

Akiknek nincs munkájuk, azokon segitsen a társadalom, mert hiszen ezt saját biztonsága és nyugalma is kivánja.

— Most már a kormány is foglalkozik a közmunkák kérdésével és pedig igen komolyan. Amikor a városok, községek egy évvel ezelőtt szemrehányást kaptak azért, mert iskolákat, utakat épitettek, ma már ott tartunk, hogy maga az állam biztat, hogy kövessünk el mindent a munkanélküliség enyhitése érdekében.

— Az ujságok már közölték, hogy Debrecen szeptember 1-ig 3.700.000 pengőt fizetett ki közmunkákra, ennek az évnek hátralevő részében 1.300.000 pengő értékü közmunka végezhető el. A jövőre 8 és fél millió van előirányozva. Ezek között vannak olyan munkák is, melyeknek a végrehajtását január 1 előtt meg lehet kezdeni. Ilyen például a 262.000 pengős törvényhatósági utépités, — melyhez a kaviestörést el lehet végezni.

Vannak ezenkivül bizonyos földmunkák, melyeket szintén lehetne végeztetni a jövő évi költségvetés terhére

és van még egy másik lényeges tétel: az egyetemi tér rendezése,

amely ugyan nincs a törvényhatóság által letárgyalva, de néhány héten belül ez megtörténhetik. Nagyon természetes azonban, hogy — mint igen jelentős tétel — jön számitásba a munkások elhelyezésénél (bár ez ellen a mult évben is több izben kifogást emeltek és már is történtek hangemelések és még sem lehet számitáson kivül hagyni)

az erdei fakitermelési munka.

A mult évben is megállapitották, hogy a munkások egyrésze négy pengőt, sőt ennél is többet keresett ott naponta.

— A dolog másik része a társadalmi rész. **Mindenek előtt meg kell állapitani, hogy ma azoknak a száma, akiknek részint munkával, részint — a fizikailag alkalmatlanoknak — segéllyel segitségére kell sietni, nem ismeretes.** Az a véleményem és kérésem, hogy

elsősorban a szakszervezetek végezzék el a munkanélküliek összeirását még pedig olyan módon, hogy az összeirásban az illető neve, lakása, foglalkozása s az legyen kitüntetve, hogy ingatlan vagyonnal rendelkezik-e, mennyi a gyermekeinek száma és a folyó év során mennyi ideig állott munkában.

Ha a szakszervezetek ezt a kimutatást megcsinálják, — természetesen nekünk ezt még felül kell vizsgálni.

— Akik munkához nem jutnak, vagy amiatt, mert egészségi állapotuk, vagy testalkatuk nem teszi őket képessé a munkára,

azokról megfelelő formában szintén gondoskodni kell.

Akik ebben az évben már munkát kaptak és ingatlan vagyonnal is rendelkeznek, azoknak bizonyos minimális dij ellenében élelmiszert szolgáltatunk ki, akik ingatlan vagyonnal nem rendelkeznek és egész évben nem tudtak munkához jutni ingyen kapnak élelmiszert, de természetesen csak akkor ha fizikailag képtelenek az általunk felajánlott munka végzésére, vagy ha egyáltalán nem tudunk munkát adni. Viszont a tiz éven aluli gyermekekről általánosságban kell gondoskodni valamilyen formában. Egyrészt az iskolaépület felhasználásával, — másrészt amely helyeken ezek a gyermekek bizonyos mennyiségü tejet és kenyeret kapnának.

Az ehez szükséges összeget társadalmi uton kellene előteremteni

A törvényhatóság nincs jelenleg abban a helyzetben, hogy költségvetése keretén belül nagyobb összeget tudjon erre a célra forditani, mint ami erre a célra a költségvetésben felhasználható.

— A magam részéről erre a célra 6 hónapon keresztül havi járandóságomból a reprezentációs költségek 15 százalékát bocsátom rendelkezésre, amit a házipénztár közvetlenül fizet majd ki.

— Akik valamelyes teher viselésére alkalmasak lesznek, azokat felszólitjuk, hogy szintén áldozzanak bizonyos összeget.

Kimutatást készitettünk arról, hogy kik azok, akik havi 600

pengős javadalom után fizetnek adót

ilyenek kileneszázan vannak. — Ezektől nem szánatunk többre általánosságban

havonként 10 pengőnél fejenként,

de akiknek ez is sok, azok adnak kevesebbet, viszont lesznek, akik többet adnak s igy is remélhetőleg havonta 9—10.000 pengő rendelkezésre áll.

Ezekből az összegekből meg lehet oldani a kérdést segély formájában és lehet bizonyos összeget arra forditani, hogy a munkabiróknak, akik ruházat hiánya miatt nem képesek munkát vállalni, ruhát adjunk.

— **Természetesen, az önkéntes adó vállalkozást szigorubban kell kezelni, mint tavaly,** amikor 432 egyénhez intéztünk felhivást és 50 százaléka nem tett eleget annak a kérésnek, hogy havi 2—3 pengőt rendelkezésre bocsássanak.

— Felmerült az a gondolat is, hogy mindazok a tényezők, akik a társadalmi életben hasonló tevékenységgel foglalkoztak és a jövőben is foglalkozni akarnak, egymással harmonikusan müködjenek, értem ezalatt a jótékonysági egyesületeket. Nem kivánjuk az autonómiájuk feladását, de a cél érdekében szeretnénk, ha jótékonysági tevékenységükel nem tisztán a maguk körében, hanem mindnyájunk tudomásával foglalkoznának és igy egyöntetü munka révén értékesebb jótékonysági akciót fejthetnének ki. Igy egyesek nem kapnának nagyobb segélyt, mint amennyire igényt tarthatnak, viszont a másiknak semmi sem jut.

— Kérem a bizottságot, jelöljön ki három-négy egyént, aki velem együtt ennek az egész akciónak folyamata alatt permanenciában áll és amit szükséges, megtesznek. Egyrészt a polgársághoz, másrészt a törvényhatósághoz előterjesztést, javaslatokat tesznek és figyelemmel kisérik a társadalmi egyesületek tevékenységét, hogy a kivánatosnak látszó harmónia az egyesületek között a társadalom áldozatkészségének nyilvánulásánál meglegyen.

Dr Vásáry István polgármester ezután felhivta az értekezlet tagjait, hogy szóljanak hozzá a kérdéshez.

Egyetemi tanárok és bankok hozzájárulása

Dr **Láng Nándor** egyetemi tanár volt az első felszólaló, aki azt fejtette ki, hogy az egyetem egyike a legnagyobb munkálatoknak. Csak az ő vezetése alatt álló intézmény is 150.000 pengő értékü munkát juttatott a munkásoknak. — Amikor az internátus bebutorozására a kultuszminiszter pesti butorokat küldött le, sikerült nekik keresztülvinniök, hogy nem ezt használták fel, hanem **debreceni 'parosokkal végeztettek 30.000 pengő értékü munkát.** Nem tudom — folytatta, — hogy szerepelnek-e az egyetemi tanárok abban a kimutatásban, amit a 600 pengőn felüli jövedelmü egyénekről készitettek.

Vásáry polgármester: Nem szerepelnek. Mert az adóhivatal nem adott módot rá, hogy megtudjuk, ki mennyi adót fizet ott, ha csak illetmények után fizetnek adót, akkor a kimutatásban nem szerepelnek.

Dr Láng Nándor: Nem kételkedem, hogy

az összes kollégák szives készséggel hozzájárulnak az önkéntes adóztatáshoz.

Nagyon helyes volna, ha a polgármester ur keresztülvinné azt a szándékot, hogy az egyetem előtti térséget már november előtt rendeznék, mert ez is olyan munka, amelyből a kiutalványozott pénzek oroszlánrésze nem vállalkozónak, hanem a szegény embereknek jut, akik rá vanak szorulva.

— **A magam részéről szivesen megigérem, hogy az önadóztatást az egyetemi tanárok közt propagálni fogom.**

Versényi Tibor kormányfőtanácsos: Mint a Tiszántuli Tebe elnöke, biztositom a várost arról, hogy a **pénzintézetek jelentős részt vesznek ki maguknak ebből az akcióból.** Nemcsak a pénzintézetek vezetői fogják ezt megtenni, hanem a napokban összehivok egy értekezletet és arra törekszem, hogy az intézetek vezetői a maguk körében is hassanak oda, hogy áldozzanak valamit.

Ha csak 20 tisztviselőt számitok egy intézetben és ezek 2—3 pengőt adnak, akkor is száz pengőre emelkedik havonta egy intézetnél ez az összeg.

A napokban közölni fogom a polgármester urral a bankok felajánlásának összegét.

Tudja Ön, hogy

Hrabéczy

4 pengőért havonta gondoskodik, hogy Ön egész hónapban frissen vasalt ruhában járjon?

A tisztviselők hozzájárulása körül

Csomor Gyula köszönetét fejezi ki a polgármesternek és az előtte felszólalóknak állásfoglalásukért.

— A városban — mondja Csomor Gyula — biztosra veszik, hogy a tisztviselők önként felajánlják bizonyos százalékát fizetésüknek, mondjuk a 200 pengőn felüliek 10 százalékot.

Dr **Vásáry** István polgármester: **A tisztviselő is épp ugy megérzi a megélhetési nehézségeket és még nagyob százalékot fizet kereseti adóként, mint más.**

Csomor javasolja, hogy a polgármester forduljon a kormányhoz olyan javaslattal, hogy **bocsásson ki a kormány szükségpénzt az országban. A nehéz helyzetet talán szükségpénzzel meg lehet oldani.**

Vásáry István: **Ez a kérdés nem tartozik mi elénk.** Arra vonatkozólag hogy a városban várják, hogy a **tisztviselők** fizetésüknek 10 százalékát leadják, megjegyzem, hogy **ezt igy általánosságban nem lehet mondani.** Nem is volna méltányos beállitani a dolgot ugy, hogy a tisztviselők ilyenmérvü áldozatkészségén forduljon meg a világ sorsa, mint

ahogy nem fordult meg a tisztviselők áldozatkészségén a világsorsa, amikor 1922—23—24 és 25-ben a békebeli illetmény 30 százalékát sem kapták meg.

A tisztviselők már egyszer olyan áldozatot hoztak, amit a társadalom egyetlen rétege sem hozott meg. A tisztviselők sem önként, hanem kényszer folytán hozták meg ezt az áldozatot, de a legnagyobb mértékbe helytelenitem azt a felfogást, amely ilyen beállitásba akarja hozni a tisztviselőket. Nem kivánok senkit ilyen erkölcsi kényszer alá helyezni. Nem mondom, hogy a kereskedők, a bankok, az iparosok, vagy a gazdák fizessenek, de nem mondhatom azt sem, hogy a tisztviselők fizessenek,

ellenben azt mondom, hogy mindenki maga állapitsa meg, bármilyen réteghez tartozik, hogy fizetnie kell annyit, amennyi az ő anyagi erejéhez illik.

A tisztviselő is meg fogja állapitani, hogy mit bir el. De ilyen normával erkölcsi kényszer alá helyezni nem lehet. Annak a tisztviselőnek, aki 300 pengő fizetést huz, adóságokat kell csinálnia, mert nagy családját nem tudja eltartani, de lehetnek más körülmények, melyek lehetetlenné teszik, hogy adjon. Én egyénileg akarom az embereket kényszer alá helyezni, nem pedig foglalkozási ágak szerint.

—

A szakszervezetek képviselője elfogadja a polgármester javaslatát

Török Gábor: A munkanélküliség óriási mértékben pusztitja a munkáscsaládokat.

A munkások elsősorban nem segélyt, hanem munkát kérnek, ha ez nincs, akkor természetbeli, vagy pénzbeli segélyt várnak.

Amennyiben a polgármester ur kijelentette, hogy ez nem erkölcsös ut, ez bizonyára nem jó hatással van a munkásosztályra sem, de a társadalomra sem, hogy ellenszolgáltatás nélkül pénzsegélyben részesitsék a munkásokat, kijelentem, hogy mi ezt utoljára hagyjuk. De ha nem jutunk munkához, kénytelen vagyunk ezekhez az erkölcstelen eszközökhöz hozzányulni.

Több mint 1600 ember van, aki egész nyáron nem tudott dolgozni, vagy csak 1—2 napot dolgozott.

Ez az 1600 ember lerongyolódott, egészségtelen, tönkrement és igy áll a tél előtt. A mult télen előnyösebb volt a helyzet, mert a mult szezon sokkal jobb volt, mint az idei, akkor a szezonmunkások feltudtak készülni valamennyire a télnek, most azonban lezüllve, betegen, legyengülten állanak családjukkal együtt. Már október no 1-re kérik az emberek az inség munkát, hogy valamit tudjanak kersni a téli hónapokra.

A formákat, melyeket a polgármester ur előterjesztett, elfogadom.

Igenis, hatósági és társadalmi uton kell a szerencsétleneken segiteni. A munkaerő nemzetgazdasági érték, nem szabad elpusztulni hagyni. Én nem vádolom a várost, mert a város anyagi erejéhez mérten sokat csinált. Csak egyet kérek, soká ne készüljünk az intézkedésekkel. Igaz, hogy még csak szeptemberben vagyunk, de másfélezer ember nem keresett semmit és ezek inségmunka utján akarnak kenyérhez jutni.

Ha a 600 pengőn felüli jövedelmüek havi 10 pengőt adnának, ez nagy segitség lesz.

De mi nem akarjuk megakadályozni azokat, akiknek vagyona van, akiknek többjük van, hogy nagyobb összeggel ne járuljanak a segitéshez.

— Nagy baj a munkák kiadásánál, hogy

elsősorban nem debrecenieket, hanem pestieket helyeznek el.

Igy a közkórházban pesti szerelők dolgoznak, a postapalotához 2 pesti szerelőt hoztak, a jövő héten még 4 érkezik, a rákövetkező héten biztosan ujabb 10. Ebben a tekintetben kell valamit tenni.

— Sulyos sérelem éri a debreceni kőmüveseket az egyetemi épitkezésnél atekintetben is, hogy mig ők 1 pengőért ajánlkoznak óránként, addig Budapestről hoznak le kőmüveseket és 1.50-et fi-

Mozgószinházak müsora:

Uránia:

Ma, háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor, teljes hangos müsor:

1. **Muki a csatában.** (Hangos és zajos.)
2. **Négy pajtás.** A Fox 14 felvonásos, modern filmregénye. A főszerepekben: Janet Gaynor és Charles Forrel, a „Négy ördög" főszereplői.

Vasárnap délelőtt 11-kor: **ifjuságí előadás.** A vasárnapi 3 órás előadás **fél helyárakkal.**

Vigszinház:

Ma, fél 7 és fél 9 órakor:

1. **Az aranymezők banditái.** Wild-west dráma. 6 felvonásban. A főszerepben: Jack Holt.
2. **Alexandrovics nagyherceg szerelme.** (Madonna a tisztitótüzben.) **Filmregény,** az orosz emigránsok életéből. A főszereplők: Várkonyi Mihály, Camilla Horn és Werner Fütterer.

Apolló:

Ma, fél 7 és fél 9 órakor:

1. **Ünnepel a mi bandánk.** (Amerikai burleszk.)
2. **Jaj, a házasélet!** (Két felvonásos burleszk.)
3. **A notredamei toronyőr.** Victor Hugó regénye filmen, két részben, 16 felvonásban. A főszereplő: Lon Chaney.

Vasárnap 11 órakor: **ifjuságí előadás, csak diákok számára.**

zetnek óránként nekik. Amikor a polgármester ur eljárt a vállalkozóknál a munkások érdekében, akkor azt mondták, hogy Debrecenben azért nem lehet állami épitkezésekre beruházásokat helyezni, mert Debrecenben 25 százalékkal drágábban készül a munka. Igy megtévesztették még az államot is.

Vásáry István polgármester itt közbeszólt és arra kérte Borsos József müszaki tanácsnokot, hogy állapitsa meg Török Gáborral együtt azokat az adatokat, melyek tényleg a valóságnak megfelelnek. És ha igen, akkor a kultuszminiszterhez nem kéréssel, hanem panasszal fordulnak.

Török Gábor: Ha hozzá lehet fogni az egyetemi tér kiépitéséhez, — gyors intézkedést kér.

A háboru alatt Budapesten is és Debrecenben is a kenyérfogyasztás 35 százalékkal és a husfogyasztás 41 százalékkal csökkent. A kisgazdák 70 százaléka egy év alatt tönkremegy. Nem tudunk annyi munkát juttatni, mint amennyi szükséges volna.

— Ismételten kijelentem, hogy én a polgármester ur által előterjesztett formákat elfogadom;

hozzon mindenki törvényt önmagára és ezekben a nehéz időkben segitsen az ős-munkaerőn, a nemzet vagyonának megmentésén.

Nem tudom elképzelni, hogy a közgyülés akadályokat görditene a polgármester ur ténykedése elé. Ha a polgármester ur saját hatáskörében is tud intézkedéseket tenni, tegye meg azt és a közgyülés legyen oly erkölcsös, hogy utólagosan is fogadja el a polgármester ur javaslatát.

Vásáry polgármester: Arról nem méltóztatott nyilatkozni, hogy a szakszervezetek hajlandók-e a szükséges kimutatásokat a legsürgősebben összeállitani.

Török Gábor: Mindent azonnal megteszünk, de meg kell kérdeznem, mit értenek ingatlan vagyon alatt.

Vásáry: Vannak olyan munkanélküliek, akiket a lakásukból kitesznek, tehát elsősorban azokat kell segiteni. Viszont, akik lakbért nem fizetnek, mert saját kis házukban laknak, azok mégis könnyebben tudnak 100 pengő kölcsönhöz jutni.

„Debrecen szivének dobbanása"

Lukáts József főgimnáziumi igazgató: Amit a polgármester urtól hallottunk,

az Debrecen város lakossága szivének megdobbanása.

Segitségre van szükség, ezt mindenki megérti, akinek szive van. Amikor a polgármester ur a lélekharang első kongatását hallatja a nemzetmentő munkában, örömmel hallom Török Gábor ajkáról, hogy mindent megtesznek és mindent megragadnak, hogy az általános közbéke csorbát ne szenvedjen.

— Helyes volna, ha

a jótékony egyesületek uccáról uccára katasztert készitenének, nemcsak a város által nyilvántartott szegényekről, hanem azokról az uri szegényekről is, akik nem mennek az uccára segitséget kérni, inkább gyermekeikkel együtt elpusztulnak.

Ezek az igazi szegények. Ha megfelelő katasztert készitenek, akkor látni fogjuk, hogy kiknek kell igazán segélyt adni. A közmunka révén sokszor azok nem kapnak, akiknek a legnagyobb, legégetőbb szükségük volna a segitségre.

— Mutassa meg mindenki a szivét; akinek többje van, adjon többet. A magyar társadalomban még mindig vannak, akiknek adniok lehet, mert van miből adni. Minden szivet, minden ideget meg kell mozgatni.

Itt ma már arról van szó, hogy akinek van, az nyugodtan élvezhesse azt. Ezért kell adni.

Addig nem lehet senki nyugodt az ő teli tálja mellett, amig kivülről ezer és ezer éhes szem néz bele a táljába.

— Hálásan köszönöm őméltóságának ezt az igazán nemes akciót és kérem, hogy amint lehet, tekintélyének sulyával minél nagyobb erőt adjon ennek és a társadalommal együtt ezt a szomoru bajt — amely a társadalom létét veszélyezteti — Debrecen város területén megoldani sziveskedjék.

Zöld Aladár: A polgármester ur azt mondja, nem áll módjában mindenkinek a jövedelmét tudni, ezért szükségesnek tartom felhivni a polgármester ur figyelmét arra, hogy vannak testületek, ahol magas fizetést élvező egyének vannak és ott külön számfejtő hivatalok vannak. Ezeknek a főnökeit kellene bevinni az akcióba. Mindjárt meg is említek néhány ilyen hivatalt: a vegyes dandár-parancsnokság, a vámőrkerület, a csendőrkerület, a MÁV üzletvezetőség, a kerületi rendőrkapitányság. Méltóztassék őket is az akcióban való részvételre felhivni.

— Borsos müszaki tanácsos ur figyelmét pedig arra hivom fel, hogy 40.000 pengő meg van szavazva **két ucca salakozására**, melyek a fekete földön feküsznek. Addig is, amig az esők be nem állnak, meg kellene kezdetni a salakoztatást.

Vásáry István polgármester: Megállapitom, hogy **az értekezlet a tervezethez hozzájárul.** Méltóztassanak még hozzájárulni ahoz is, hogy velem együttesen való munkára **4—5 tagból álló állandó bizottságot alakitsunk, mely szünet nélkül rendelkezésre áll.**

Inditványozom, hogy a bizottság tagjaiul **Versényi** Tibor, **Lukács** József, **Zöld** Aladár és **Török** Gábor urakat küldjék ki.

Az értekezlet egyhangulag elfogadta a polgármester inditványát s ezzel a hatalmas akciót megindító értekezlet véget ért.

Pártközi konferencia tárgyalta a költségvetést

A polgármester és a tanács javaslata szerint a tervezett 62 százalékról 52 százalékra szállitják le a pótadót. — Különböző tervek a csatornadijak reviziójára. — Letárgyalták a közüzemek költségvetését.

Debrecn város törvényhatósági bizottsági pártjai tegnap délután 5 órakor tartották meg első pártközi értekezletüket.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán nyitotta meg az értekezletet. Rámutatott arra, hogy ellenzéki oldalról merült fel az a kívánság, hogy mielőtt a közgyűlés elé kerül a költségvetés, előbb pártközi értekezlet vitassa meg.

— A város veztősége ezt a kívánságot szivesen teljesitette. A parlamenti életben nem ritka a pártközi konferencia, amelyet minden nagyobb bonyodalomnál össze szoktak hivni. Ezek az értekezletek békesség, sőt bizonyos barátságos szinezetben szoktak lefolyni, még pedig jó eredménnyel.

Azt kéri, hogy minden mellektekintet nélkül objektiven tárgyaljanak.

— *Talán még soha nem került költségvetés súlyosabb gazdasági körülmények között tárgyalásra, mint most. Takarékoskodni kell, de nem szabad figyelmen kivül hagyni azt sem, hogy Debrecen városának tradicioi vannak.* A tisztesség és becsület nem engedi, hogy mindenre tekintet nélkül takarékosságot vigyünk keresztül.

— Ezeknek a gondolatoknak a jegyében megnyitom az értekezletet. Elsősorban a vállalatok költségvetését tárgyaljuk:

HATVANKÉT SZÁZALÉK HELYETT ÖTVENKÉT SZÁZALÉK LESZ A PÓTADÓ.

Zöld József h. polgármester előrebocsátja, hogy a polgármester és a felügyelőbizottság javaslata az, hogy a pótadót a tervezett 62 százalékról 52 százalékra szállitsák le.

— —

A VILÁGITÁSI VÁLLALAT KÖLTSÉGVETÉSE.

Ezután előterjeszti a Világitási Vállalat költ[illegible]

Jakobovits József dr. szólal fel. Hosszabb beszédben kritizálja a vállalat üzletmenetét. Szerinte a város nem kap több értéket a vállalattól, mint amennyit a közvilágitás ellenértéke tesz ki. Javasolja, hogy a 60.000 pengő bevételi többletet a házipénztárba szolgáltassák be.

Ary Lajos főszámvevő: A vállalatnak vannak olyan hasznot nem hajtó beruházásai, amelyeket saját pénzéből kell, hogy teljesitsen. Ezért nem lehet a 60.000 pengő bevételi többletet a házipénztárba beszolgáltatni.

Vásáry István polgármester megjegyzi, hogy a Jakobovits által kivánt intézkedés kiszámithatatlan következményekkel járna a vállalat életében.

A KÖNYVNYOMDA KÖLTSÉGVETÉSE.

Avárosi nyomdánál azt kérte Jakobovits, hogy a haszonból ne fordítsanak 40.000 pengőt nyugdijalapra.

A TÉGLAGYÁRNÁL.

Jakobovits dr. azt kérte, hogy 1931-ben szüneteltessék a gyár üzemét és csak a készleteket értékesitsék.

Vásáry István polgármester kifejti, hogy már a belügyminiszter is sürgeti az új városháza épitését és azt mondta, hogy mindent el kell követni a városnak is és ők is mindenben segitségére lesznek Debrecennek, hogy az új városháza épitését minél előbb kezdjék meg.

A másik nagy épitkezés a köztemető. A téglakészletre tehát nekünk magunknak szükségünk lesz.

Ami a Klinker-téglát illeti, nagyon helyes volna az utcaburkolásra felhasználni, mert igen alkalmas. Külföldi tanulmányútján tapasztalta, hogy egész városrészeket épitenek Klinkertéglából.

A SZESZÜZLET.

A városi szeszüzletnél Jakobovits a rezsi csökkentését kivánja.

Hody Béla a denaturált szesz üzletágra hivja fel a figyelmet.

A szesz főzdénél azt fejtegeti Jakobovits, hogy nem érdemes 81 pengő haszonért fenntartani ezt az üzemet.

Vásáry István polgármester: A megszüntetésének elvileg nincs akadálya. Egy szempont szól fentartása mellett az, hogy a szesztermelés kérdése még mindig nincs véglegesen megoldva.

HOSSZABB VITA A CSATORNADIJAK UJABB MEGADÓZTATÁSA KÖRÜL.

A vállalatok után az alapok költségvetését tárgyalták.

A csatornadijnál Zöld József h. polgármester kifejti, hogy ma a csatornadij a telek nagyságától függ és attól, hogy 1, 2, 3 emeletes ház van-e rajta.

A felügyelőbizottság azt javasolja, hogy a csatornadij a nyers házbérjövedelm 3 százaléka legyen. Igy befolyik 270.000 pengő, — amiből a város csatornahálózatát is kiterjeszthetnék.

Vásáry István polgármester megjegyzi, hogy a város közönsége nincsaban a helyzetben, hogy egyformán viselje a költségeket.

Zöld József felolvas néhány házat, hogy lássák, mit fizettek eddig csatornadijat. Kiderült, hogy pl. olyan palota, mint a Kereskedelmi és Iparkamaráé 10—14 pengőt fizet csak.

A csatorna fenntartási alapnál Aczél Géza azt mondja, hogy ezt jövedelemforrásnak nem lehet tekinteni. Csak a költségeket lehet beszedni. A helyes számitás a telek négyszögölenkénti figyelembe vétele alapján történhet. Legfeljebb azt fizettessék meg, amibe a csatorna az ő házában került.

Vásáry István polgármester: A főtanácsos úr véleménye most nem helyálló. Nem kivánom, hogy azt fizessék meg a háztulajdonosok, amibe a csatorna került, mert akkor nagyon nagy összeget kellene fizetni.

A csatornaterheket nem birja meg az a népréteg, amely ma a csatornát nem is használja, mert a külsőségeken lakik.

Téves az a felfogás, hogy itt jövedelemszerzésről van szó. Az amortizálást csak azok fizessék, akik a csatornát használják. A csatornázást minél előbb ki kell terjesztenünk a város többi részére is.

Bögel azt kéri, hogy hozzák kapcsolatba az ügyet a lakbérleti szabályrendelettel.

Hegymegi Kiss Pál: A csatornázási szabályrendelet megváltoztatása szükséges. Az új csatornázást nem lehet majd azokkal megfizettetni, akik már most használják a csatornát. Arra kell törekednünk, hogy a kiadásokat csökkentsük.

Javasolja, hogy a költségvetést vizs-

BENYÁTS EMIL

harisnyagyára gyárt:

férfi harisnyát már	36 fillértől
Női harisnyát már	60 „
Gyermek pat. harisnyát	39 „

kedvre páronként.

Kötött női, férfi swetterek, vadász harisnyák stb. eredeti gyári árakon.

Pártoljuk a hazai ipart!

Vásároljon Somossy-nál (Gambrinus átjáró). Kitünő minőségü GE-VI harisnyát.

gálják át, hol lehet takarékoskodni, és egyes csoportok vegyék át a költségvetés egyes részeit.

Vásáry István polgármester: Semmi akadálya, hogy a költségvetést így tárgyalják. Mi sem akarunk mást, mint olyan költségvetést, amelynek alapján a városi élet folytatható.

Magunk is lényeges redukciót hajtottunk végre; különben nem 291.000 pengő lenne a differencia, hanem a duplája. Előre jelzem, hogy meglevő jogokat nem lehet sérteni, meglevő vállalt kötelezettségeket nem lehet figyelmen kívül hagyni, és a gazdaságosság rovására sem történhet semmi.

Október 1-e előtt a törvény szerint a költségvetést tárgyaló közgyülést meg kell rendezni.

A csatornadíjak revizióját mindenképen keresztül kell vinni.

Javasolom, hogy 4—5 tagból álló bizottság hajtsa végre a revíziót és ennek a bizottságnak álljanak rendelkezésére azok az urak, akik már egyes részletekbe belemélyedtek.

Hadházy főispán azt javasolja, hogy együtt végezzék el a további munkát, ne pedig kis bizottságban. Az ülést este 8 órakor befejezték és folytatását kedden délután fél négy órára halasztották amikor tételről-tételre részletesen megvitatják a költségvetést.

A buza árának minimálását, a gabonatőzsde megrendszabályozását, az adórendszer revizióját kéri az agrárblokk

Budapest, szept. 25. Az egységes párt agrárblokkja csütörtök délután ülést tartott, melyen a kormány részéről Klebelsberg Kunó miniszterelnökhelyettes, Bud János, Mayer János, Wekerle Sándor miniszterek, továbbá Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár jelentek meg.

Farkasfalvi Farkas Géza megokolta ,hogy miért hivták össze a mai értekezletet. Be kell mutatnunk a helyzet igazi képét a segitésre hivatot tényezőknek és meg kel jelölni azokat a módokat, amelyeket célravezethetőknek tartunk a mezőgazdasági válság megoldására.

A legsürgősebb intézkedésre van szükség, hogy a terményárak legalább is termelési költségek szintjét elérjék.

Kormányunk ennek a célnak érdekében a nyár elején három eszközhöz folyamodott, ezek a következők: a boletta, a gabonajelzálog megszervezése és a gabonaárak rendezése. Ezek az eszközök azonban nem voltak elégségesek a megoldáshoz.

A buzáért egyes vidékeken 10 pengőt adnak, emellett a kenyér ára alig olcsóbb, mint a 30 pengős buzaár idején volt.

A gabonatőzsdén tovább folyik a játék a gazdák bőrére.

Ezután **Bottlik** József megindokolta a határozati javaslatot.

A legegyszerübb intézkedés az volna, hogy minimálják a buza árát, gondoskodván arról, hogy gabonáért az állam mindig vevőként jelentkezik,

gondoskodni kel a tőzsde megfelelő megrendszabályozásáról, az iparcikkek árának leszállitásáról. A munkanélküliség miatt Budapesten nagy tüntetőséta volt, mint ha bizony ez kenyeret jelentene.

A falukon is nagy nyomor van, de tüntető sétát nem rendeztek az emberek.

Ezért kisebb közmunkákat, utépitéseket és vizszabályozásokat kell kiadni az egész országban. A falusi házadót revizió alá kell venni.

Végül az adó kiméletes behajtását és a borfogyasztási adó eltörlését kérte.

Szabó Sándor ama nézetének ad kifejezést, hogy a nehéz gazdasági helyzet ne ölje ki az emberekből azt a tudatot, hogy a kormány megtalálja a segités módját.

Erdélyi Aladár szerint senki sem mondhatja, hogy a kormány nem igyekszik mindent elkövetni a mezőgazdasági válság megoldására.

Farkas Elemér ankét összehivását kérte.

Csizmadia András meg van győződve arról, hogy a kormány száz százalékos jóakarattal kezeli mindazt, amivel segiteni lehet.

Marschall Ferenc szerint csodákat nem lehet várni a kormánytól. Megelégedéssel látjuk a kormány törekvését a munkanélküliség problémájánál.

Többek felszólalása után az értekezlet a határozati javaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta. A határozati javaslat a következő:

Tekintettel mezőgazdaságunk sulyos helyzetére, felkérjük a kormányt, hogy a bajok orvoslására a következő javaslatokat elfogadni és végrehajtani méltóztassék:

1. A buza ára állami beavatkozással és egyéb eszközök igénybevételével a termelési költségek szintjén tartandó. Leghelyesebb megoldásnak tartanók, hogy a buza minimális ára kormányhatóságilag megállapittassék és ezen az áron, az állam bevásárló szervei állandó vevőként jelentkeznének, mely esetben a belforgalmi ár automatikusan ehhez igazodnék. Amennyiben ezen javaslatunkat a kormány megvalósithatónak nem találja, kérjük, miszerint az állam **sürgősen gondoskodjék a minőségre alkalmas gabonafeleslegek összevásárlásáról és e mennyiségek tárolás mellett való kiviteléről,** mely a mindenkori export paritás és a gabonatermelés költségei közötti különbözetet kiegyenliti. Azaz, ami a belföldi árakat összhangba hozza a termelési költségekkel. **Kérjük a gabonatőzsdén folyó játék és kilengések sürgős és erélyes megrendszabályozását.**

2. Kérjük a fogyasztás ellátásának a közélelmezés **minden vonatkozásában automatikus bekapcsolódás utján való organizálását s minden árdrágitás kiméletlen letörését.**

3. Amennyiben a belső vámrevizió ezidőszerint intézményesen keresztülvihető nem lenne, sürgősen tegye a kormányzat vizsgálat tárgyává azokat a lehetőségeket, melyek a mezőgazdasági üzemanyagok és népruházati cikkek árnivójának leszállitására alkalmasak. Kérünk olyan kartelltörvényjavaslatot, amely a mesterséges drágitás megakadályozására a valóságban is alkalmas.

4. Megkérjük a pénzügyminiszter urat, hogy személyes intervencióval nyomatékosan hasson közre, hogy a **pénzintézetek adósaikkal szemben a legnagyobb kimélettel járjanak el.** Kérjük a gabonajelzálogról szóló rendelkezések sürgős végrehajtását.

5. A falvakon jelentkező sürgős munkanélküliség enyhitésére a falusi **közmunkák bevezetését** kérjük.

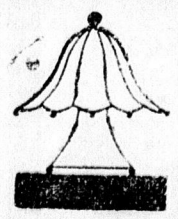
6. Kérjük **egész adórendszerünk revizióját. Amennyiben a falu lakosságának teherbiró képessége lényegesen csökken, kérjük a következőket: Házadó kivetés alapja igazságosan állapittassék meg.** A közmunkaváltság teljesen eltörlendő, tekintettel a falu rendkivül sulyos helyzetére. Kérjük az adóhátralék behajtása tekintetében a kiméletességet és azt, hogy a folyó évi adók befizetése részletekben szorgalmaztassék és a befolyó adók elsősorban helyhatósági célokra fordittassanak.

7. Kérjük a borfogyasztási adó lényeges mérséklését és a bornak borpárlattá való feldolgozásának előmozditását.

8. Kérjük, hogy a kisipar helyzetének megjavitására fokozott gondot forditani méltóztassék.

9. Mindezen kérdések keresztülvitelére gazdasági tanács alakitandó, melyben a többség a gyakorlati mezőgazdáké. Ez a tanács azonnal megkezdje müködését.

A jelenlevők az elnök javaslatára kimondották, hogy legközelebbi értekezletüket október 31-én tartják s addig a végrehajtó bizottság a kormánnyal megtárgyalja a részleteket.

Lámpaernyót

Pergamentből, Modern formában, Legolcsóbban, Legszebben

csakis

LAMPION

iparmüvészeti mühely készit

Batthányi ucca 14. szám.

Lemondott az osztrák kormány

Az ausztriai politikai válság fejleményei.

Bécs, szept. 25. A válságos politikai helyzet a legkevésbé sem enyhült, mert a keresztényszociálisták hallani sem akarnak a békés megegyezésről és mereven szembehelyezkednek Schober kancellárral. A keresztényszociálista tartományi főnököket Bécsbe hivták s ők is résztvettek a mai tanácskozáson. A Schober-kormány helyzete tarthatatlanná vált és a lemondás már a délutáni minisztertanácson be is következett.

A keresztényszociálisták tömören sorakoznak Vaugoin mögött, ő maga pedig kijelentette, hogy a szakadék közte és Schober között áthidalhatatlan.

Déltájban még egy utolsó békéltetési kisérlet volt, azonban Vaugoin ragaszkodott ahhoz a követeléséhez, hogy Strafella legyen a szövetségi vasutak vezérigazgatója.

Bécs, szept. 25. **Ma délután 5 órakor rövid tanácskozás után elhatározták az egész kormány lemondását.**

Bécs, szept. 25. A minisztertanács után Schober dr megjelent a szövetségi elnöknél és átadta neki a kormány lemondását. A szövetségi elnök a lemondást elfogadta és a szövetségi kancellár és a kormány többi tagját az ügyek idoiglenes továbbvezetésével bizta meg. Röviddel később a szövetségi elnök meghivására megjelent nála dr Kürtler a nemzeti tanács elnöke, akivel a szövetségi elnök hosszasan tanácskozott.

Amerikában 100 millió mázsa buzát elégetnek, vagy tengerbe öntenek

Mayer János földmivelésügyi minszter tegnap érdekes nyilatkozatot tett a sajtó képviselői előtt:

— Több kifogást hallottunk a gabonaárak alacsony színvonala miatt — mondta a minszter. A panasz ezen a téren jogos is. De azt is kifogásolják, hogy abolettát úgy Budapesten, mint a vidéken megjátszák. Úgy látszik, akik ezt a kifogást felhozzák, elfelejtik, hogy az oroszok Chicagóban és Londonban nagy készleteket dobnak a piacra féláron, amivel lenyomják világszerte a gabona árát és természetesen a világpiaci ár kihatással van a magyar búza áralakulására is.

— Amerikában már arról is gondoskodnak, hogy

százmillió métermázsa búzát vagy elégetnek, vagy pedig a tengerbe öntenek,

hogy ezzel is legalább egy bizonyos árnivellálást érjenek el.

— Amikor ilyen a helyzet a külföldön, akkor ez természetesen érezteti a hatását a magyar gabona árára vonatkozóan is. A kormány mindent megtesz, hogy elősegítse az exportot és a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozik azon, hogy a mezőgazdasági terményekből minél nagyobb mennyiségek kerüljenek külföldre. E téren

cáfolhatatlan eredményeket is ért el,

amelyek külkereskedelmi mérlegünk javulásában mutatkoznak. Mezőgazdasági terményeinknek pénzre való átcserélése révén százmilliók kerülnek a magyar gazdasági életbe és ha ez nem volna, még jobban kimélyülne a gazdasági krízis, amely alatt Magyarország is szenved.

— A kormány teljesíti a kötelességét ott, ahol arra a legnagyobb szükség van és igyekszik segitséget nyujtani.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztit.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Klein Sándort kihallgatták a gyilkosság szinhelyén

AZ ÁLDOZAT ARANYÓRÁJÁT IS BELEDOBTA A GÖDÖRBE A GYILKOS. — MEGTALÁLTÁK AZ ÓRÁT. — LETARTÓZTATTÁK A FATELEP ŐRÉT IS.

Nyíregyházáról jelentik: Péntek reggel érkeztek a detektívek Nyíregyházára Klein Sándorral, a rémes gyilkosság elkövetőjével.

A nyíregyházi rendőrségen rögtön megkezdték Klein Sándor kihallgatását. A gyilkos pontosan, látszólag töredelmesen elmondotta ugyanazt, amit Nagykanizsán és Budapesten elismételt. Itt azonban nem akarnak mindenben hitelt adni szavainak.

Lehetetlennek tűnik fel, hogy ez a kicsiny, alacsonytermetü fiatalember, akármilyen zömök és erős is, egymagában, minden segítség nélkül, végzett volna atlétatermetü ellenfelével. A másik dolog, ami nem valószínű, az, hogy a gyilkosság után a holttest eltemetése egyedül Klein Sándor műve lett volna.

A másfél méter mély gödröt olyan helyen kellett megásnia, ahol fel kellett tünni ennek a munkának a telep éjjeli őrének s a rendőrség lehetetlennek tartja, hogy az éjjeli őr semmit sem vett volna észre.

Vancsikin Mihály éjjeli őrt éppen ezért a rendőrség hosszasan hallgatta ki. Vancsikin azonban semmilyen faggatásra nem adott más választ, minthogy nem tud semmiről, nem látott, nem hallott semmit. Az ellene irányuló gyanus momentumok azonban annyira nyomósakká váltak, hogy még kedden éjszaka bevitték az ügyészségre az éjjeli őrt és azóta tettestársi gyanu címén letartóztatták.

Reggel néhány órát nyugodtan tölthetett Klein, tíz órától azonban már megkezdték a gyűrött arcú, borotválatlan fiatal ember kihallgatását. Klein Sándoron meglátszik, hogy rettenetes lelkitusán eshetett keresztül, végeredményben azonban meglehetős nyugodtan viselkedik. A kihallgatás során csak ismert vallomását ismételte meg, ezután következett a mai nap legdrámaibb eseménye:

a tetemrehivás a helyszínen.

A nyíregyházi rendőrség bűnügyi osztályának vezetője, az ügy referense, az alelnöke és a vizsgálóbíró kísérték az Ehrenfeld-féle fatelepre a gyilkost, aki szemmelláthatólag megrendülve látta viszont irodáját, a gyilkosság színhelyét és a gödröt, ahol áldozatát eltemette.

Két teljes órán keresztül tartott a helyszíni szemle. Klein Sándor pontosan elmagyarázta, hogyan történt a gyilkosság, hogyan álltak egymással szemben, mielőtt **dulakodni kezdtek,** hol feküdt a franciakulcs, **amellyel** fejbeverte ellenfelét, honnan vette a kötelet, amellyel Stark lábait összekötözte, hogyan mosta fel a földről Stark pullóverével az áldozat vérét.

A helyszíni szemle során egy új momentumot mondott el a gyilkos.

— Amikor a halottat kifelé cipeltem — mondotta — és a gödör felé vonszoltam, órája és aranylánca kiestek a zsebéből. Ezt a két értéktárgyat szintén beledobtam a gödörbe, azoknak ott is kell lenniök.

Rögtön elrendelték a keresést s alig kutattak pár percig a másfél méteres gödörben, előkerült a földből az áldozat órája és aranylánca. Találtak ezenkívül még egy ceruzát is, amelyről megállapították ,hogy szinte a meggyilkolt Stark tulajdona.

Az izgalmas helyszíni szemle után visszavitték a gyilkost a rendőrségre, ahol délután folytatják a kihallgatást. A rendőrség minden igyekezettel azt igyekszik tisztázni, hogy volt-e Klein Sándornak segítőtársa, akár a gyilkosság elkövetésénél, akár pedig az áldozat eltüntetésénél.

Nyíregyházán óriási izgalommal kisérik a nyomozás egyes fázisait s ma délelőtt általános szóbeszéd volt a városban Klein Sándornak az a kijelentése, hogy nyugodtan várja a bíróság ítéletét és ha kötéláltali halálra is ítélik, megnyugszik benne.

— Ha kisebb börtönbüntetést kapok — mondotta —, akkor a büntetés kitöltése után önmagam felett ítélkezem. Szégyent hoztam a családomra és ezért az életemmel vezekelhetek.

A ma délutáni kihallgatásoktól a rendőrségen jelentős eredményeket várnak s nincsen kizárva, hogy még a mai nap folyamán szembesítik Klein Sándort a tettestársi gyanú címén letartóztatott éjjeli őrrel.

KIHALLGATTÁK EHRENFELD MAGDÁT.

A nyomozásban ma érdekes fordulat állt be.

Kihallgatták a nyíregyházi rendőrségen Ehrenfeld Magdát, akinek Klein Sándor udvarolt és akinek személye eddig a háttérben huzódott meg. Klein vallomása során azt állította, hogy

azért volt módfelett elkeseredett és felháborodott Stark ellen, mert Stark csúnya pletykákat terjesztett róla és Ehrenfeld Magdáról.

Ehrenfeld Magda ezt el is mondta Klein Sándornak és ő ezt úgy vette, mintha a leány tőle, mint férfitől védelmet kérne ezek ellen a pletykák ellen. Arról is voltak hírek, hogy Ehrenfeld Magdát özvegy édesanyja Stark Andorhoz szerette volna adni. Miután a bűntett indító okainak kikutatása a nyomozás feladata, a nyíregyházi rendőrség kötelességének tartotta Ehrenfeld Magdát kihallgatni.

Ehrenfeld Magda a kért felvilágosításokat meg is adta, azt jegyzőkönyvbe foglalták és vele aláíratták.

Ez a vallomás alkalmas arra, hogy az ügyet tisztább megvilágításba helyezze, miután olyan körülmények merültek fel Ehrenfeld Magda előadásában, amelyek szükségessé tették Klein Sándornak erre vonatkozó ujabb kihallgatását, intézkedés történt, hogy Ehrenfeld Magda vallomásáról, illetve az abban előadott körülményekről Klein Sándort kihallgassák.

Ennek a vallomásnak a tartalmáról a nyíregyházi rendőrség a nyomozás érdekében még nem tehet közlést, de Klein Sándor kihallgatása után valószínűleg annyira tisztázódik az ügy, hogy a nyomozást be is lehet fejezni.

MEGÉRKEZTEK GENOVÁBÓL KLEIN SÁNDOR LEVELEI.

A nyíregyházi kapitányságra csütörtökön kézbesítette ki a posta Klein Sándor Genovából irt levelét, amelyben bejelenti, hogy hazaindul és önként fog jelentkezni a kapitányságon. A levélben Klein a már ismert módon adta adja elő a gyikosság lefolyását, majd a következőképpen fejezi be levelét:

„Tudom, hogy két édesanyának szereztem rengeteg fájdalmat cselekedettemmel és ezért bünhödni akarok. Csütörtök délben ott állok majd már a rendőrtanácsos úr asztala előtt és vallani fogok!"

Autón jöttek be mulatni Debrecenbe

A soffőrt nem akarták kifizetni és botránytot csaptak az uccán.

Hatalmas botránytot csapott tegnap éjszaka Debrecenben, a Hunyadi uccán négy hajduszoboszlói, duhaj fiatalember, akik mulatni jöttek be Debrecenbe, azonban az autófuvar díját nem akarták kifizetni. Végül is a rendőrnek kellett beleavatkozni és lecsendesiteni a hangos társaságot.

Czeglédi Lajos, hajduszoboszlói fiatalember tegnap este három barátjával együtt egy szoboszlói vendéglőben iddogált. Lassanként megittak néhány liter bort s egyre jobban emelkedett a hangulat, aminek az lett a vége, hogy a jókedvü társaság kedvet kapott egy kis debreceni kirándulásra. Hamarosan elő is keritettek egy odavaló bérautót, felszerelték magukat itallal, majd betelepedve az autóba, hangos dudálással megindultak Debrecen felé.

Az uton megiszogatták a magukkal hozott bort, vidáman danolásztak, fujták a legujabb slágereket a bor azonban elfogyott és a hüvös szellős őszi éjszakában a sebesen rohanó autóban csakhamar kijózanodott a társaság és mikor a soffőr a Hunyadi uccán a viteldijat kérte, a fiatalemberek hallani sem akartak a fizetésről.

Természetesen a vita nem ment valami csendesen, egyre hangosabbá vált, sőt tullépte a szalonképes kifejezések határát is. A lárma természetesen nagy tömeget vonzott az autó köré, sőt csakhamar megjelent a rendőr is, aki azután radikális uton véget vetett az uccai publikum ingyen szórakozásának, mert a társaságot beültette az autóba és felvitte őket mindenestől a központi ügyeletre. A rendőrségen leigazoltatták a kijózanodott embereket és botrányokozás miatt megindult ellenük az eljárás.

A ret. tanitóegyesület tisztujító közgyülése

A Debreceni Ref. Tanítótestület az ország legnépesebb ref. tantestülete, 99 tagot számlál, tagjai közül kerülnek ki az ORTE vezetői, de vezetőszerepet töltenek be a 18.000 tagból álló országos szövetségben is. Éppen ezért ennek a testületnek a munkásságát a zegész országból figyelik.

A tegnapi közgyűlés is fontos pedagógiai kérdéseket vetett felszínre. Fekete Mátyás elnök tartalmas megnyitója méltán sorakozik azok mellé a régebbi beszédei mellé, melyeket már megszoktunk tőle. Az elnöki előterjesztések után Kováts Kálmán tanító a nyelvimagyarázatok új módszeréről tartott vonzó és éles pedagógiai megvilágításba helyezett előadást, melyet Tőrös Károly vett aztán kritika alá. Ormos Lajos a szinte burjánszerűen szaporodó pedagógiai kiadványok ellen szólalt fel. A közgyűlés az előadónak köszönetet mond az értékes munkáért.

Fekete Mátyás elnök előadja, hogy nagy elfoglaltsága és egészségi állapota nem engedi meg, hogy ezt a díszes tisztséget tovább viselje.

A közgyűlés megköszönve az elnök kiváló érdemeit, melyeket elnöksége alatt az egyesületnek szerzett, az ő és a tisztikar lemondását sajnálattal elfogadja. Fekete Mátyás a legmelegebben ajánlja utódjául Tőrös Károlyt, ki már egy ízben évekkel ezelőtt is viselte az elnöki tisztet. A közgyűlés egyhangú viharos lelkesedéssel választja elnökévé Tőrös Károlyt, ki elfoglalva az elnöki széket, terjedelmes programmot adott, melynek egyik legfontosabb pontja a tanítóság szolidaritásának további kiépítésére vonatkozik. Az új elnök a tisztikar többi tagjainak a névsorát, mint javaslatot, a jövő közgyülés elé fogja terjeszteni, hogy aztán végleges döntés történjék.

Olcsó, divatos
női kalapok
Kardos Béláné
Miklós ucca 4.
Takarékossági könyvre 6 havi hitel

TURUL Cipőgyár R.-T. Piac-u. 63.
Helyet csinálunk az őszi árunak. A raktáron levő összes cipőket e hó 30-ig
20 % engedménnyel árusitjuk.

Vizvezetéket kötelező bevezetni,
ne dobja ki a pénzét, hanem kérjen árajánlatot
Fülöp Miklós
bádogos és vizvezeték szerelő mestertől, Debrecen, Csapó ucca 3. Telefon 917. aki szakszerü munkát jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett végez.
Költségvetés dijtalan.

Ejtél után kigyulladt a Kollégium teteje

A tüzoltók egy órai megfeszitett munka után lokalizálták a tüzet

Márá virradó éjjel kigyulladt a Kollégium teteje. Negyed 3 órakor a 665. számu rendőr, aki a környéken teljesitett szolgálatot, arra lett figyelmes, hogy a Kollégium hatalmas épületének keleti részén, a Nagytemplom felé néző oldalon a tető alól lángok törnek elő. Azonnal telefonált a tüzoltósághoz, ahol azonnal alármot avizáltak és megfelelő számu tüzőrség vonult ki autófecskendővel és tolólétrákkal a tüz szinhelyére.

Dr Roncsik Jenő tüzoltófőparancsnok irányitotta az oltási munkálatokat. A motorfecskendőt azonnal beállitották és hatalmas vizsugarakkal árasztották el a már nagy lángokban égő tetőt.

Ugy az utca felől, mint az udvar felől halálmegvető bátorsággal közelitették meg a bátor tüzoltók a tüz fészkét. Több tüzoltó hatolt fel az égő padlásra, ahol régi nyomtatványok, egyházkerületi jegyzőkönyvek vannak felhalmozva. A papir anyag nagy tápot adott a tüznek, ugy hogy a gerendázat is mintegy negyven méternyi területen tüzet fogott. Az erős vizsugarak azonban csakhamar elnyomták a lángokat.

Háromnegyed 3 órakor már csak füstgomolyag terjenget a tető fölött, jeléül annak, hogy a tüzet sikerült lokalizálni. — Mikor e sorokat irjuk, minden remény megvan arra, hogy a következő negyedórában sikerült teljesen eloltani a tüzet, mely könnyen vesze delmessé válhatot volna.

A kollégiumban lakó diákokat bár közvetlen veszély nem fenyegette, óvatosságból felköltötték. A kollégiumi kis harang egyre szólott, és az Internátus lakói ruháikat magukra kapkodva siettek le az utcára.

A hajnali órák dacára nagy tömeg verődött össze a Kollégium környékén. A rendőrség központi ügyeletéről nagyobb számu rendőrség vonult ki a rend fenntartására.

Uray Sándor lelkész Amerikában

Joungstown városban a magyar ref. egyház templomszentelésének 25 éves jubileumán ő fogja tartani az ürnepi istentiszteletet. — Uray Sándor jelenleg Ohio államban sorra látogatja a magyar református egyházközségeket

Az amerikai körútra indult Uray Sándor debreceni ref. lelkészt meleg szeretettel fogadták mindenütt felekezeti különbség nélkül amerikai magyar testvéreink, de különsen a reformátusok. A kiváló egyházi szónok minden vasárnap más és más helyen szolgál. Ahol eddig megjelent, az ünneplések szakadatlan sorozata kisérte megjelenését.

Mint értesülünk ,Uray jelenleg Ohio államban van, ahol sorra látogatja a ref. egyházközségeket. Mindenütt osztatlan lelkesedéssel és szeretettel fogadják a magyarok.

Hogy milyen lelkesedéssel várják jövetelét mindenütt, mutatják a Joungstownban megjelenő „Amerikai Magyar Hirlap" cimü laptársunk most ideérkezett számában közölt tudósitások.

Október 12-én tartja a joungstowni magyar ref. egyház templomának 25 éves felszentelési jubileumát, amikor az ünnepi istentisztelet tartását Uray Sándor fogja tartani. Az előkészületek már megkezdődtek. Az ünnepségek három napig fognak tartani és azok programját a joungstowni Lorántffy Zsuzsánna nőegylet készíti elő Laky Zsigmondné elnöklete alatt. Uray október 11-én fog megérkezni, amikor ünnepélyesen fogadja felekezeti különbség nélkül a joungstowni magyarság és Laky Zsigmond ref. lelkész vendége lesz.

Október 12-én lesz a joungstowni ref.e templom felszentelésének 25 éves jubileuma, melyen a környékbeli magyarság is részt vesz az autók százaival, hogy Uray Sándor prédikációját meghallgassák.

Az egyházi ünnepélyek délután is tartanak, majd este 7 órakor a Central Auditorium dísztermében ünnepi vacsora lesz. Aterítékek árát a nagy munkanélkbliségre tekintettel 1 dollárban (5 pengő 70 fillér) állapitották meg. Legalább ezer résztve-re számitanak.

Joungstownból Uray ellátogat a közeli Allience városba, ahol Kruchió Antal magyar ref. lelkész vendége lesz, akinek családja jelenleg Magyarországon időzik.

Hitler a guruló fejekről és a vasereju állam visszaállitásáról

A német nemzeti szociálista vezér kijelentései egy hazaárulási pörben.

Lipcse, szept. 25. Az ulmi katonatisztek hazaárulási bünperének esütörtökön szenzációs napja volt. A tanuk sorában megjelent Hitler Adolf, a nemzeti szociálista párt vezére, ohgy válaszoljon a hozzá intézet kérdésekre és ismertesse a nemzeti szociálista párt céljait.

Az elnök felolvasta Hitler egyik régebbi mondását:

„Ha győz a mi mozgalmunk, akkor fejek fognak gurulni!"

Hitler igy válaszol:

— Ma is azt hiszem, hogy ha győzni fog a mozgalmunk, el fog jönni a nap, amelyen 1918 novembere bünöseinek vezekelni kell és akkor lesznek majd guruló fejek.. Ha a nemzeti forradalom fogalmáról beszélünk, akkor nagy általánosságban a német nép politikai feltámadására gondolunk. Gondolunk elsősorban a német nép politikai feltámadására gondolunk. Gondolunk elsősorban a békeszerződésekre, amelyeket nem tartunk jogérvénynesnek és törvénynek. Minden eszközzel állást fogunk foglalni a békeszerződések ellen s ez már magában véve annyit jelent, hogy nemzeti forradalmárok vagyunk. Nemcsak diplomáciai uton szállunk szembe a békeszerződésekel, hanem — ezt a legünnepélyesebben hangsulyozom — azzal is, hogy nem tartjuk be rendelkezéseit.

További kérdésekre Hitler igy válaszolt:

— Egy pillanatig sem gondolhattunk arra, hogy rendes hadsereggel ellátott államot fegyveres támadással legyőzhetünk. Mindegy az, hogy mi a kormányt támogatjuk, vagy ellenzékbe megyünk át. Ellenségeink érdeke az, hogy mozgalmunkat államellenesnek tüntessék fel. Teljesen igazuk van ababn, hogy a mi győzelmünk teljes átalakulást jelent. **Vissza fogjuk állitani a vaserejü államot, ez lesz majd az átalakulás.** A nemzeti szocálista párt alkotmányos módszerrel fog törekedni céljának elérésére. Alkotmányszerü módon igyekszünk arra, hogy a törvényhozó testületbe a döntőbirákat megszerezzük és akkor meg fogjuk kisérelni, hogy az államot megfelelő formába öntsük a mi eszménk szerint, ami talán sikerülni fog.

A törvényszék ugy döntött, hogy Hitlert vallomására megesketik, mivel az eskü levetése ellen semi különösebb okot nem találtak.

Tüzifa és szén

házhoz szállitva és telepen átvéve legolcsóbban beszerezhető

Lobstein Testvérek

Hatvan ucca 5. Telefon 521.

Kedvező fizetési feltételek.
Telep: Pesti ucca 2. Telefon: 13-95.

Nagy a munkanélküliség Délamerikában is

Egyedül a délamerikai Chile államban kap munkát a világjáró magyar munkás, de ott is nehéz a megélhetés. — Hasznos tudni. valók azok részére, akiket lelketlen ügynökök Dél-amerikába csábitanak.

Mióta az Északamerikai Egyesült Államok a bevándorlás kvótát leszállitották, hogy az ott is ijesztő mérvben növekedő munkanélküliségen enyhitsenek, az egyes hajóstársaságok szolgálatában álló ügynökök Délamerikába csábitják a szerencsétlen magyarokat, különösen az elrabolt területekről.

Paradicsomnak festik a kivándorlási ügynökök Délamerikát, — pedig pokol az és a szerencsétlen kivándoroltak rakásra pusztulnak ott el a nyomor és betegségek következtében.

Olyan ember mondta el szörnyü kálváriáját, mint Mándy Zoltán okleveles mérnök, aki spanyolul, angolul és németül is beszél, tehát nem egyszerü munkásember.

Mándy két éven át az egyik argentinai petróleum vállalatnak volt jól fizetett főtisztviselője, a ki értette a dolgát és meg is becsülték. Mándy a mult évben megismerkedett Buenos-Airesben Peru köztársaság argentinai főkonzulával, aki azzal csábitotta Peruba a kitünő képzettségü magyar mérnököt, hogy Peruban várva-várnak ilyen kiváló szakképzettségü mérnökre, aki ott legalább havi ezer dollár fizetésre számithat. A kecsegtető ajánlat alapja az volt, hogy Peru kormánya beruházásokra óriási összegü kölcsönt vett fel az Egyesült Államokban, melynek első részét folyósitották is.

Már a nagykölcsön második részlete volt esedékes, mikor Mándy Zoltán ez év január 26-án Montevideóban hajóra szállott, Délamerikát körülhajózta és ugy jutott el Peru köztársaság fővárosába, Limóba. Mikor megérkezett, minden közmunka megállott 36.000 munkást bocsájtottak el és a mérnöki személyzet is az ég alá került. — Az idézte elő a válságot, hogy az amerikai pénzcsoport megtagadta az államnak a nagykölcsön második részletének folyósitását, mert kiderült, hogy csak igen jelentéktelen összeget használtak efl a nagykölcsön első részletéből a tervezett közmunkákba, mert a pénz nagyrészét elsikkasztották.

Mándy Zoltán a kitörni készülő forradalom elől tovább vándorolt és egyik államból a másikba ment — de sehol elhelyezkedni nem tudott. Maga igy mondja el tapasztalatait a „Délamerikai Magyarság" hasábjain:

— Ecuadorban semmi keresni valója nincs a bevándorlónak. — Ott csak banán- és gyümölcs kivitel van, de rengeteg az olcsó néger munkaerő. Fehér munkásra nincs szükség.

— Columbiában az indus és néger az olcsó munkaerő. A fehér munkást az éghajlat pusztitja el. Ott is minden munka áll az elnökválság miatt.

— Panamában az Egyesült Államok befolyása alatt a kizsákmányolás is „északamerikai" méretekben folyik.

— Venezuelában az óriási petroleum-kutak nagyrészét üzemen kivül helyezték, a munkások ezreit szélnek engedték.

— Boliviában katonai diktatura van és minden áll.

— Egyedül Chile az egyetlen hely Délamerikában, ahol német tudással a magyar munkás elhelyezkedni tud. A nagyvállalatok Chilében német kézbe kerültek, de a munkabérekkel nem arányosak a megélhetési feltételek, oly nagy a drágaság. Csupán a kenyérgondoktól menekül meg a munkás.

Mándy Zoltán honfitársunk — most ismét Argentinában van és ott kisérli meg ujra az elhelyezkedést.

SZÍNHÁZ

Heti müsor:

Péntek este 8 órakor. bérlet C-1. szám: **Viktória.**

Szombat este 8 órakor, bérletszünetben: **Viktória.**

—oOo—

A szinházi iroda hirei:

Mit játszanak a legelőkelőbb európai operettszinházak?

London: Drury Lane szinház
Viktória.
Páris: Theatre Pigalle
Viktória.
Berlin: Metropol Theater
Viktória.
Bécs: Theater an der Wien
Viktória.
Leipzig: Stadttheater
Viktória.
Hamburg: Stadttheater
Viktória.
és még 102 külföldi nagy szinház vásárolta meg a

Viktória

előadási jogát, mely minden este káprázatos kiállitásban, a legtökéletesebb előadásban, a nagy külföldi metropolisok legkiválóbb operettszinházaival egyidőben a debreceni
Csokonai szinházban
kerül szinre, a premier ragyogó szereposztásában.

Vasárnap délután mérsékelt helyarakkal Farkas Imre legnépszerübb operettje, a
Nótás kapitány
kerül szinre.

NEM TUDTA ELŐTEREMTENI LEÁNYA HOZOMÁNYÁT, AGYONLŐTTE MAGÁT.

Nagykároly, szept. 25. Az egész városban **nagy megdöbbenéssel** beszélnek **Nagykároly egy régi, tisztes polgárának tragédiájáról.**

Ehrenfeld Gyula jószágkormányzó **öngyilkosságot követett el** és mire rátaláltak, halott volt.

Ehrenfeld Gyula hosszu esztendők óta báró Uray János piskolti uradalmának volt a jószágkormány zója. A bárói család szorgalmas, hüséges emberének tartotta és igen megbecsülte Ehrenfeldet. Nagykárolyban Ehrenfeld Gyuláról ugy tudták, hogy rendezett anyagi viszonyok közt él.

Érthető feltünést keltett ezek után néhány nappal az a hir, hogy Ehrenfeld öngyilkosságot követett el. A jószágkormányzó lakásán főbelőtte magát és azonnal meghalt. A hozzátartozók kétségbeesve kutattak az öngyilkosság oka után, melyre egy néhány soros bucsulevél adott magyarázatot. A bucsulevélben az állott, hogy Ehrenfeld nem tudta betartani adott szavát, ezért menekült a halálba. A jószágkormányzó leányát ugyanis nemrég feleségül kérte egy nagykárolyi gyártulajdonos. Ehrenfeldék beleegyezésüket adták a házassághoz s Ehrenfeld nagyobb összegü hozományt helyezett kilátásba leányának. A jószágkormányzó azonban nem tudta előteremteni a megigért összeget és attól félt, hogy emiatt a vasárnapra kitüzött eljegyzés elmarad s a vőlegény visszalép a házasságtól.

Ezért követte el az öngyilkosságot Ehrenfeld Gyula, akit nagy részvét mellett temettek el Nagykárolyban.

Autó- és motorkerékpár
pneumatik
legelső gyártmányuak, frissek, garanciával, autófelszerelések dus választékban nagy árengedménnyel legolcsóbban beszereszhetők
Nagy József
autópneumatik és alkatrész szakűzletében
Budapest, VI. Andrássy-ut 34.
Telefonszám: Interurbán 221-97, 285-63

FOGHÁZRA ITÉLTÉK A CSEHEK CSÁKY GUSZTÁV GRÓFOT ÉS EGY MAGYAR SZERKESZTŐT, — MERT A SZEPESI EGFESÜLET TAGJAI VOLTAK.

Kassa, szeptember 25. A kassai felső bíróság dr Csáky Gusztáv gróf földbirtokost és a Szepesi Híradó főszerkesztőjét, Polnisch Arturt egyhavi, illetve kéthavi elzárásra ítélte, mert a Budapesten székelő Szepesi Egyesület tagjai voltak s azt, az indokolás szerint, anyagilag is támogatták. Az ítélet Szlovenszkóban általános feltünést keltett, mert — mint ismeretes — a losonci kerületi bíróság ez év február 11-én megtartott főtárgyalásán mindkét vádlottat felmentette a vád és következményei alól.

3
moziban
3
szenzáció
3
napg:
4
PAJTÁS
Alexandrovics nagyherceg szerelme
Vigszinház.
Uránia.
Notredamei toronyőr
Apolló.
Mindegyik moziban elsőrangu kisérő müsor.

CSÖKKENTIK A NÉMET TISZTVISELŐK FIZETÉSÉT.

Berlin, szeptember 25. Politikai körökből kapott információ szerint a kormány költségcsökkentési programjának keretében a kisebb fizetésü tisztviselők illetményeit 5, a magasabb tisztviselőkét pedig 10—30 százalékkal fogják csökkenteni.

—oOo—

MÉHÉSZEK FIGYELMÉBE!

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya minden hónap hásodik és negyedik péntekjén méhészeti szakelőadást rendez. A legközelebbi előadást dr. Örösi Pál Zoltán tartja: „Fiatal méhek szerepe a méhcsalád telelésekor" címmel, szeptember 26-án, pénteken d. u. hat órakor a Polgári és Gazdakör új helyiségében, a püspöki bérpalotában, III. kapu, I. emelet, 16. ajtó. Az előadás díjtalan, minden érdeklődőt szivesen lát a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara.

—oOo—

HOGY LESZ SZINDARAB CIMÉBŐL RÉMHIR.

Berlin, szeptember 25. Az esti órákban az a hír terjedt el a berlini rádióban, hogy a német kormány egyik tagja merényletnek esett áldozatul.

Illetékes körök érdeklődésére a Wolff-iroda azt válaszolta, hogy a palitikai merényletről nem tudnak semmit és a hír onnan ered, hogy ma este a berlini rádióban egy színdarabot adtak, melynek címe: **Meggyilkolták a minisztert.** Ez adott okot a téves híreszteléskre.

A mai müsorokban: Janet Gaynor, Lon Chaney, Jack Holt, Várkonyi Mihály, Camille Horn és Charles Farrel szerepelnek.

A DEBRECENI TÁBLA 10 SZÁZALÉKOS VÁLTÓKAMATOT JOGOSNAK TART.

Érdekes váltókamatperben hozott döntést a debreceni tábla egyik tanácsa. A debreceni törvényszék egy váltóperben ugyanis a lejárt tőke után 8 százalék kamatot ítélt meg. Ezt a felperes keveselte és a kir tábla elé vitte. A tábla kimondta, hogy a 10 százalékos kamat jogos és ezt a következő döntéssel indokolta:

A m. kir. Kuria jogegységi tanácsának 33. és 35. számú polgári döntvényeiben foglalt rendelkezések egybevetéséből nyilvánvaló, hogy az 1923. évi XXXIX t.-c. 2. §-ának első bekezdése szerint járó magasabb kártérítést a lejárattól kezdődően oly pénztartozás után is meg lehet állapítani, amelynek keletkezése óta a pénz értéke számba vehető módon már nem csökkent.

Minthogy a kir tábla álláspontja szerint az az adós, aki váltótartozását a lejáratkor nem rendezi, vétkes késedelemben lévő fizetőnek tekintendő mindaddig, mig annak ellenkezőjét nem igazolja.

Minthogy továbbá a Magyar Nemzeti Bank a váltóleszámitolási kamatlábat újabban 7 százalékra szállította le, ennélfogva az 1923. évi XXXIX. t.-c. 2. §-ának 1. bekezdése szerint járó kártérítés összege a tőkének 11 százalék és jogszabályt sértett az első bíróság akkor, amikor a váltó tőke után járó kamatlábat a kért 10 százalékban meg nem álapította és ezért az elsőbíróság végzésének neheztelt részét meg kellett változtatni.

Mindenféle szépségibák végleges eltávolitása, idő előtti ráncosodások. rendszeres arcápolás, villanynyal. **Kántor Mária** kozmetikus **Dr. Zöld István** orvos, Svetits palota, II. udvar, földszint.

ZÁRT TÁRGYALÁS A PRÓNAY PÖRBEN.

Budapest, szept. 25. A büntető törvényszék Schadl-tanácsa folytatta a **Prónay—Ranzenberger** pör tárgyalását. A tárgyaláson megjelent Ranzenberger Viktor, testőrőrnagy is.

A tárgyalás megnyitása után Szádeczky Lajos ügyész zárt tárgyalás elrendelését kérte. A bíróság az államérdekre való tekintettel a tárgyalás egész tartamára elrendelte a zárt tárgyalást.

Délután háromnegyed 2 óráig tartott a tárgyalás. Egymás után állottak a bíróság elé a Prónay zászlóalj volt tisztjei.

Háromnegyedkettőkor Schadl elnök félbeszakitotta a tárgyalást és enunciálta, hogy a tárgyalást október 14-én, délelőtt 10 órakor folytatja. Október 14-én hallgatják ki a hátralévő tanukat.

Csak egy mosolyt

Egy tiroli paraszt és egy tanár mennek a hegyek között. Fent a sziklák között gyönyörü rétre akadnak, amelyen gazdag, zsíros fü nő.

— Ezt az Úristen nem jól rendezte be, — mondja a tanár. — Látja, ha a teheneknek szárnya volna, felrepülnének ide és milyen nagyszerű füvet találnának itt.

— Igen, igen — mondja a paraszt.

Egy idő mulva, a tanár úrnak valami esik a kabátujjára, amit egy kis veréb ejtett el, arra felé való repténben. A paraszt a tanárnak a vállára ver és azt mondja:

— Na és ha ez a veréb most egy tehén lett volna?

X Esőköppenyek, Lodenkabátok, bőrkabátok, tornacipők, jutányos árban szerezhetők be Antalffy sportüzletében, Varga ucca 1. szám.

A SINGER VARRÓGÉPEK ÍDEM A LEGJOBBAK!

A debreceni lisztek sikértartalma

Válasz dr Adorján József fővegyész úrnak.

Dr Adorján József István-malmi fővegyész úr tollából egy cikk jelent meg, amely szerint a debreceni sütőiparosok vezetősége által tett azon kijelentés, hogy a helyben termelt búzákból őrölt lisztek mellett kénytelenek más vidékről jobb liszteket beszerezni, — nem helytálló, mert itt kifogástalan liszteket lehet kapni.

Erre vonatkozólag csak annyit óhajtok megemlíteni, hogy állításomat mindenben továbbra is fenn kell tartanom, mert ezt igazolják a fővegyész úr minőségi kimutatásában felsorolt adatok is. Önmagával mondott volna ellent, ha kimutatásában mást mondott volna, mint amit együtt is többízben vizsgálat tárgyává tettünk, hogy miért gyengébb sikérü, tehát kisebb víz-felvevő képességü, nagyobb lapulással bíró s gyengébb élettartamu tésztát kapunk a debrecenkörnyéki búzákból őrölt lisztekből, amit annak idején a fővegyész úr is a környékbeli homokos, nem kötött talajviszonyokkal és a nagy mértékben elszaporodott különféle puhább, bőtermőbb, nem egységes tipusu búzák termelésével magyarázott.

A debreceni sütőiparosok szeretik annyira városukat, hogy elsősorban a helyi malomipart s ezzel a helybeli munkásokat juttassák munkaalkalomhoz és szeretik a zsebüket is annyira, hogy fölösen nem dobnának ki vagononkint 300—400 pengőket, amit a kenyérárakban betudni nem lehet, ha a fővegyész úr által előadottak megállnák a helyüket.

Hankóczy fővegyész úr, a budapesti vegykisérleti állomás igazgatója is belátta a fenntebb előadottakat s legfőbb feladatául tűzte ki, hogy nem sok — mert lehet sok és rossz —, hanem kiváló minőségü sikértartalmú, az itteni talajviszonyoknak megfelelő búzafajok nemesíttessenek, mert csak így leszünk képesek a magyar búza és liszt külföldi piacait visszaszerezni.

Az új ipartörvény, amely a kötött munkaidőt behozta, kényszerit bennünket, hogy elsősorban azoktól a malmoktól vásároljunk, amelyek sütőipari szempontból kívánatos s megközelitő minőségüt adnak ki. Ebben leli magyarázatát az, hogy iparunk nívójának fenntarthatásáért fogyasztó közönségünkért még áldozatok árán is a Tiszavidékről kellett lisztjeink nagyrészét beszerezni.

Jelen sorok irójának alkalma van, mint a Magyar Sütőipari Szövetségek országos központja vidéki elnökének ismerni az ország sütőiparosainak véleményét az egyes vidék lisztjeinek használhatóságáról s amikor hivatkozás történt a budapesti sütők véleményére, állitom, hogy ők is csak hasonló keverési arányban használják az itteni olcsóbb liszteket.

Ami a jótanácsot illeti, hogy kisérletezzünk a helybeli malmok lisztjeinek használhatóságáról, l kövétni — sajnos — anyagiak hiányában nem áll módunkban, különben is ez nem a mi, hanem a malmok kötelessége. Próbálják ki a malmok s hozzák megfelelő minőségjelzéssel forgalomba a lisztjüket, hogy ne legyünk talányok elé állitva s ekkor hiszem: lassan visszaszoríthatják a Tiszavidékről beözönlő erősebb sikértartalmú liszteket.

Ehhez pedig szükséges, hogy a fővegyész úr kisérleteinek eredményeit vegyék is figyelembe, mert nem elég kisérletezni, ha a gyakorlatba át nem visszük, amit az ujonnan kinevezett Szász vezérigazgató úrtól remélünk s ösmerve agilitását, hisszük, hogy hírlapi csatánk eredménye az lesz, hogy a feljavított István-malmi lisztekkel ismét a régi mértékben jöhetünk piacra s ezzel Debrecen város ipari és gazdatársadalmának érdekeit előmozdíthatjuk.

Galamb Ferenc
sütőmester,
a debreceni sütőszakosztály elnöke.

A kenyérárak megállapitása Debrecenben

Értesítjük az igen tisztelt fogyasztóközönséget, hogy a Kereskedelemügyi Miniszter úr 140330/1930. számú körrendelete alapján Debrecen sz. kir. város polgármesterével megállapodást létesítettünk arra, hogy a 6-os búzalisztből készült u. n. barnakenyeret 26 filléres áron hozzuk forgalomba a viszonteladók számára; ugyancsak a viszonteladók számára 2-ős búzalisztből készült u. n. fehérkenyeret 38 filléres áron, a 4-es búzalisztből készült u. n. félbarna kenyeret pedig 32 filléres áron hozzuk forgalomba.

A megállapodásnak megfelelőleg

1. legalább is 2-ős búzalisztből fehér kenyér kiskereskedői (fogyasztói) ára kg-ként 42 fillérnél

2. legalább is 4-es búzalisztből félbarna kenyér kiskereskedői (fogyasztói úra kg-onként 36 fillérnél

3. legalább is 6-os búzalisztből barna kenyér kiskereskedői (fogyasztói) ára kg-onként 30 fillérnél

4. rozskenyér kiskereskedői (fogyasztói) ára kilógrammonként 26 fillérnél magasabb nem lehet.

A szakosztály tagjai a közönséget üzleteikből kiskereskedői, fogyasztói árakon fogják kiszolgálni.

szakosztály határozata szerint a péksütemények ára egységesen

viszonteladók részére 4 fillérben,
fogyasztók részére 5 fillérben ' állapittatott meg.

Közegészségügyi szempontból a szakosztály tagjai kenyeret és péksütemenyeket vissza nem cserélhetnek.

A szakosztály elnöksége ezúton is figyelmezteti a szakosztály tagjait, hogy a fent-emlitett kenyértipusokat saját érdekükben a legszigorúban tartsák be, hogy az ellenőrző hatóságokkal összeütközésbe ne kerüljenek.

Az idevonatkozó rendelkezések alapján az 1 kg. súlynál nagyobb kenyereket csak súly szerint szabad kimérni és a forgalombahozott kenyerek tipusainak mgfelelően jelzendők.

A debreceni ipartestület sütőszakosztályának elnöksége.

Schneider M. elnök. *Galamb F.* alelnök.

Az éjtéli budapesti személyvonat gyorsvonatcsatlakozást kap Püspökladányban október 15-től kezdve

Balás Károly kormányfőtanácsos a MÁV igazgatóságától nyert felhatalmazás alapján nyilvánosságra hozza a kamara ezirányu kérésének váratlanul gyors teljesitését.

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a téli menetrendben milyen változtatásokat eszközölt a MÁV igazgatósága. Balás Károly m. kir. kormányfőtanácsos, MÁV üzletigazgató érdekes nyilatkozatban mutatott rá azokra az okokra, amelyek a MÁV-ot az esti gyorsvonat beszüntetésére kényszeritették és nyomatékosan kijelentette, hogy az államvasutak részéről minden intézkedés megtételénél a közönség érdekeire különös tekintettel vannak. Balás Károly kormányfőtanácsos hangsulyozta, hogy másképpen ez nem is lehet, mert hiszen a közönség mentől tökéletesebb kiszolgálására törekedett mindig és törekszik ma, ha lehet még fokozottabb mértékben, mint a multban, a MÁV.

Tegnapi cikkünkben arról is beszámoltunk, hogy a debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara a beszüntetett gyorsvonat meghagyásán kivül azt a kérelmet intézte az államvasutak igazgatóságához, — hogy a Debrecenből éjjel 0.16 órakor induló személyvonat Püspökladányban gyorsvonati csatlakozást kapjon. Ezt a kérelmet a MÁV most egészen váratlanul gyorsan és előzékenyen honorálta is. — Mint ugyanis Balás Károly kormányfőtanácsos lapunk munkatársával közölte, a MÁV igazgatósága felhatalmazta őt annak a ténynek nyilvánosságrahozatalára, hogy a Püspökladányból eddig 0.52 perckor induló budapesti gyors október 15-től kezdődőleg 45 percet tartózkodik a püspökladányi állomáson és a debreceni személyvonatot bevárva, 1 óra 37 perckor indul tovább Budapest felé, ahol reggel 6 óra után több, mint két órával hamarabb érkezik be, mint a debreceni személyvonat.

Ennek az intézkedésnek annál nagyobb a jelentősége, mert tekintettel a 6 órakor induló gyors beszüntetésére, a délután 2 órakor induló gyorsvonatig sokkal több idő marad a fővárosban való tartózkodásra. Ebből a tényből is látható, hogy a MÁV a lehetőség határain belül mindent megtesz a közönség igényeinek kielégitésére és igy bizonnyal nagy örömmel veszi a nyilvánosság ezt a lényeges ujitást is tudomásul, amit egyben zálogául tekint annak, hogy ha már hamarabb nem lehet, de a nyári menetrendben honorálni fogják Balás Károly kormányfőtanácsosnak a délutáni négy órás gyorsvonat bevezetésére irányuló és a közvélemény helyeslésével találkozó javaslatát is.

VARRÓGÉP
SINGER VARRÓGÉPEK
JAVITÁS
SZAKSZERŰEN
ÉS GYORSAN.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debrecen, Piac-utca 79. sz.

Tüzifát, szenet
legjobb minőségben, legolcsóbb árakon ajánl ugy **vagontételben,** mint felaprózva házhoz szállitva
Békési és Löw
Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária" malom mellett) Telefonszám 945.

Turistaság

Vándorgyülés.

A magyar turista egyesület központja ezidei vándorgyülését október hó 5-én Szentendrén tartja. Miután a központ nyomatékosan felhivta a debreceni osztályt a részvételre, kérjük tagjainkat, hogy akik csak tehetik, jelenjenek meg a vándorgyülésen, annal is inkább, mivel szentendrei osztályunk igen közel fekszik a fővároshoz. Programon szerepel Szentendre város nevezetességeinek megtekintése, kirándulás a hegyekre, a kőhegyi kilátó alapkövének letétele. Indulás Debrecenből 4-én az 5 órai gyorssal, 50 százalék kedvezménnyel; vissza : vagy 5-én este, vagy 6-án reggel.

Szentendrére indulás reggel 7 óra 20-kor, a Pálfy-térről, hol részünkre fenntartott külön villamos vár bennünket.

Tilos terület!

A tagtársak figyelmét felhivom arra, hogy a Bükkben, a bükkszéri és cserépfalvi erdőkben, nevezetesen: Odorvár, Makkos, Ibolyás, Táskás, Nagyökrös, Keskenybükk környékén, az október 15-ig tarto vadászatok miatt, mindennemü közlekedés tilos.

Legközelebbi összejövetelünk

október 11-én lesz, mely nyár utáni első összejövetelre szeretettel elvárunk minden tagot és turista barátot.

Elkészült a népszerü koncertek müsortervezete

MAGAS MÜÉLVEZETET IGÉRNEK A NÉPSZERÜ ZENEI ELŐADÁSOK HANGVERSENYEI.

Kedden délben a Zeneiskolában összegyült a népszerü hangversenyek intézőbizotsága, hogy határozzon az idei müsor tekintetében. Az értekezleten Ady Lajos tanker. kir főigazgató elnökölt s azon résztvettek: Lukáts Lózsef, dr. Bessenyei Lajos, Kiszely Árpád, Zalay János dr. és P. Nagy Zoltán iskolaigazgatók, Horváth Károly és Ferenc a Dóczy-intézet, dr. Kuthi Sándor Bárdos Géza és Fáy Árpád, a Zenekedvelők Köre részéről.

Ady Lajos elnöki megnyitójában megelégedésének adott kifejezést a népszerü hangversenyek eddigi szinvonala tekintetében, rámutatva arra, hogy milyen kitünő nevelő hatással voltak azok a mindenrendü tanulóifjuságra. A nagyközönség is egyre nagyobb érdeklődést tanusit ezen magas szinvonalu és olcsó helyárainál fogva mindenki számára hozzáférhető hangversenyek iránt. — Kuthi Sándor dr. előterjeszti az idei müsortervezetet, mely szerint Kreszné Sztojanovich Lilly kamaraénekesnő, a Kresz-vonósnégyes, Kresz Géza, Amerikában élő, kitünő hegedümüvésszel, a Miskolci Zeneiskola müvészegyüttese, Ms. Maria Henderson és Walter Winter, a nemzetközi zeneszövetség részéről, továbbá Faragó Gyuri, a 11 éves zongora-fenomén fognak Debrecenben, a zenei matinékon hangversenyezni.

A bizottság ugy a müsortervezet kiviteléhez, mint az ezzel kapcsolatos költségvetéshez hozzájárul és megbizza a Zenekedvelők Köre meg jelent megbizottait annak megvalósitásával. Örömmel veszik tudomásul azt az örvendetes bejelentést is, hogy a miskolci hangversennyel kapcsolatban — csere-akcióképen — a debreceni Zeneiskola kitünő müvész-együttese viszont Miskolcon fog hangversenyezni.

Ady Lajos elnök zárószavaiban további lelkes munkára buzditja a jelenlevőket és örömmel mutat ra arra az eredményre, amelyet ez a bizottság müködésével már eddig is kifejtett. Az ujabban bevezetett bérleti rendszer a népszerü zenei matinékra szemmel láthatóan kedvező fogadtatásban részesült a nagyközönségnél is, amely Hadházy főispánnal és Vásáry polgármesterrel az élen máris sietett helyét ezen népszerü hangversenyciklusra is biztositani.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti szeptember 25-én:

Az északkeleti hideg légáramlás szünőben van. A hőmérséklet ma a megindult erős napbesugárzás következtében emelkedett, úgy hogy jóval felülmulta tegnapi nívóját. A tegnapi 18 fokos maximummal szemben ugyanis ma 23-at értünk el. A felettünk lévő levegő rendkívül átlátszó és így a derült éjszakán erős lehülésre van kilátás.

Az atlanti ciklonok közelednek felénk s a légnyomás már is erősen esésnek indult, jelezvén, hogy a nyugodtabb és derült időjárás csak átmeneti jelenség lesz. Egyelőre azonban még lényeges változás nem várható.

Időjóslat: Erős éjjeli lehülés után holnap részben felhős idő várható további felmelegedéssel.

— **Szombaton délelőtt 11 órakor lesznek a doktorrá avatások.** Az egyetemi rektori hivatal közli, hogy szombaton, szeptember 27-én a doktorrá avatások nem déli 12 órakor, hanem délelőtt 11 órakor lesznek.

— **Az egyetemi rektor Szegeden.** Dr Szentpéteri Kun Béla szombaton délben Szegedre utazik az ottani egyetem megnyitó ünnepélyére. A szegedi egyetemen ugyanis vasárnap tartják meg az ünnepélyes megnyitót.

— **Orvosdoktori avatás.** Szombaton, folyó hó 27-én avatják orvosdoktorrá a Tisza István tudományegyetemen a Törvényszéki Orvostani Intézet fiatal tanársegédjét: P. Pap Tibort, a debreceni uritársaság egyik szimpatikus tagját. A fiatal orvosdoktort eddig is már számosan keresték fel szerencsekívánataikkal.

— **Frontharcos temetés.** Materny Mihály bajtársunk **temetése f. hó 27-én** délután 3 órakor lesz a Hajó uccai gyászháztól, ezen végtisztesség tételen felkéretnek frontharcos bajtársaink, hogy résztvenni szíveskedjenek. Megjelenők tartoznak jelvényeiket feltüzni és együttesen kisérik ki megboldogult bajtársunkat örök nyugvóhelyére.

— **Felhívom a hadirokkantakat és hadiözvegyeket**, hogy Materny Mihály bajtársunk és választmányi tagunk temetésén e hó 27-én délután 3 órakor a Hajó ucca 14. számú gyászháznál jelenjenek meg. Az elnökség nevében: Szikszay Aladár.

— **Ki tud róla?** A debreceni ipartestülethez levelet küldött Antalóczi Erzsébet amerikai lakos, amelyben fia: Antalóczi Bertalan cipész címének közlését kéri. Mivel az ipartestület nyilvántartásban ujabban Antalóczi Bertalan neve nem fordul elő, az ipartestület ezúton hívja fel nevezettet, vagy ismerőseit, hogy címét mielőbb közöljék a hivatallal.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban** Vájélech szombatján. Pénteken este fél hat órakor. Szombaton reggel hét, délelőtt fél tizenegy órakor hitszónoklat, délután négy és este szombat kimenetele egynegyed hét órakor. — A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egynegyed nyolc és délután fél öt órakor Minchó ima hitszónoklattal. Hétköznapokon reggel fél hat este öt óra ötven perckor. — A Kápolnási uccai templomban hétköznapokon reggel egynegyed hat órakor. Az elnökség.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 5.25, szombat reggel 7.30, d. u. 4.30 órakor. Jajmkipür előestéjén, szerdán d. u. 1.45 és Jajmkipür reggel 6 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 5.13. szombat kimenetele 6.20 órakor.

Ismét akcióba léptek a betörők

A Rothermere uccán betörtek Zöld József szabómester lakásába.

Az őszi szezon meghozta a betöréseket is, mert a sötét esték, éjszakák elősegitik a betörők munkáját. Nagyon sok a munkanélküli szegényember, aki már csak a bün utján tud magának valamit szerezni. Tegnap este a Rothermere uccán kezdték meg a betörők a müködésüket, de félő, hogy rövidesen nagyon sok munkát fognak adni a rendőrségnek.

A Rothermere (Darabos) uccán a 3. sz. házban lakik Zöld József szabómester. Zöld József feleségével este 7 órakor eltávozott hazulról és távozásuk alkalmával gondosan bezárták ugy a lakás ajtaját, mint a kapu ajtót. Körülbelül egy óra mulva tértek haza, de nagy volt a meglepetésük, amikor a kapu ajtót nyitva találták. Rosszat sejtve mentek tovább és csakugyan, a lakás ajtaja is nyitva volt. Amint beléptek a szobába, felnyitották a villanyt és a villanyfényben meglepő látvány tárult elébök. A lakás teljesen össze volt forgatva, **minden szétdobálva, a szekrények nyitva.**

Zöld József rögtön megállapitotta, hogy betörő járt a lakásban, aki kileste az alkalmat, amikor Zöldék eltávoztak hazulról, álkulccsal kinyitotta az ajtókat és alaposan megrakodva ruhaneműekkel, eltávozott a lakásból. — Zöld József felsietett a rendőrségre, ahol feljelentést tett az álkulcsos betörő ellen. A betörés ügyében a rednőrség meginditotta a nyomozást.

ba--ipa,op,ö. Gi s-ÁqÁdá bfs bfsf

X A mozireklámok is hangosak lesznek. Nagyon érdekes magyar találmányt mutatott be munkatársunknak a Diaton budapesti fényreklámvállalat Debrecenbe küldött mérnöke az Uránia mozgószinházban. Az új találmány ugyanis diapositiveket szinkronizálás útján hangos beszéddel kisér. A találmány lényege az a vegyülék, melyből a hanglemezek készülnek. A beosztott időre változó diapositivek kellemes és hangerős beszéd kiséretében szórakoztatják a közönséget. Ugy tudjuk, hogy a hangos diapositivek vetitését bevezetik a debreceni mozgókban is. A vállalat megbizottja látogatást fog tenni a helybeli kereskedelem és iparos társadalomnál, hogy a feltétlenül élelmes és ügyes ujdonságát ismertesse és ezáltal alkalmat adjon a reklámujdonság kihasználására.

X Swoboda kályhát vásároljon. — Gyár: Budapest, Andrássy út 14. sz. Kapható: Bészler és Dávid, Debrecen.

Miért nem szerzi be ruhaszöveteit közvetlenül Angliából?

Lehetővé tesszük Önnek, hogy legelsőrendü minőségü szöveteket közvetlenül londoni központunknál vásárolhasson, hallatlanul olcsó árakon. Saját érdekében áll, hogy ezen kedvező alkalmat kihasználja. Cégünk reputációja garantálja a legjobb minőségeket és a pontos kiszolgálást. Szállitunk a világ minden részébe, miért ne lenne Ön is a mi vevőnk? — Kérje **ingyen mintakollekciónkat** és emlitse meg egyben különleges óhajait, — mert elvünk:

egyéni kiszolgálás.

Nincs vám, nincs külön portó, az árut közvetlenül házhoz szállitjuk! Utánvétel mellett.

Versenyen kivüli áraink a következők:

Ia Kammgarn, kék, legjobb minőség, 3.20 méter, össz. P. 68.—
Ia Kammgarn, kék, jó minőség, 3.20 méter, összesen P 58.—

Szürke, barna, stb. legújabb ujdonságok:

I. csoport, 3.20 méter, összesen — — — — — — — — — P 74.—
II. csoport, 3.20 méter, összesen — — — — — — — — — P 64.—
III. csoport, 3.20 méter, összesen — — — — — — — — — P 45.—

Kész ruhák:

Knickebocker (sport-nadrágok) minden kivánt szinben P 21.—
Szürke flanell-nadrág, legujabb divatsláger — — — — P 23.—
Elephant-Skin vizhatatlan esőköpeny teveszőrbéléssel, legujabb szabás, övvel, 3 évi jótállással — — — P 78.—

Metropolitan Textile & Clothing Co., Dept. Hu. 19.
Drayton House, Gordon St. London W. C. 1.

Levelezésnél kérjük a cimet pontosan és világosan megadni.

Tabéry Géza előadása Debrecenben Erdélyről

Tabéry Géza **október 4-én a Déri** múzeum előadótermében délután félhat órakor „Az erdélyi magyarság életéről" szóló előadásra most bocsátották ki a meghivókat, melyeket dr. Magoss György, dr. Vásáry István, dr. Tóth Lajos, dr. Papp Károly, dr. Ady Lajos és dr. Hankiss János irtak alá, a városszövetség és a debreceni közmivelődési egyesületek nevében.

Az előadóülést dr. Papp Károly nyitja meg és a gróf Tisza István tudományos társaság, valamint a Csokonai Kör nevében üdvözli az illusztris vendéget, aki nemcsak Erdély egyik legjobb regényirója, szellemi életének egyik vezére, de kiváló előadó is.

Utána a Csokonai szinház új tagja, Könyves Tóth Erzsi három erdélyi költő egy-egy versét szavalja, végül Tabéry Géza tartja meg az előadását.

Az előadásra belépőjegyek a Méliusz könyvkereskedésben kaphatók egy pengőért az első 50 fillérért a következő sorokban.

Az előadás iránt városszerte reno kívüli az érdeklődés.

—oOo—

Anyakönyvi hirek

Eljegyzések: Cseli János—Barkó Róza, Spenik Ferenc—Eichmeister Margit, Papp Gyula—Drobek Irén, Deél Ignác—Zarota Ágnes, Cs. Nagy István—Faragó Róza, Gyarmati Sándor—Szabó Julia, Szakál Antal—Kapusi Eszter, Szakál Ferenc—Katona Erzsébet, Kiss István—Zatureczki Mária, Szilágyi Lajos—Major Eszter, Rácz László—Sziráki Zsuzsánna.

Születések: Bencze János bérlő, fiú Ferenc. Kovács Géza fm., leány Erzsébet. Bereczki László órahitelesitő, leány Elza. Nagy Gábor kocsis, leány Katalin. Tóth Imre fm., leány Erzsébet.

Halálozások: Erszény Lajosné ref. 79 éves, Kishegyesi-út 40. Nagy Mária ref. 36 éves, Hajduböszörmény. Bittner Mária r. kath. 32 éves, Biharkeresztes. Hajdu Mária ref. 10 hónapos, gróf Vécsey u. 27.

—oOo—

X Lebilincselően érdekes regény a **„Katonadolog"**, mely most olcsó kiadásban jelent meg. A 160 oldalas kötet ára **nyolcvan fillér.** Kapható a könyvkeerskedésekben és a trafikokban.

X Őszi és téli divatlapok legnagyobb választékban, nyári divatlapokat olcsón kiárusitom. Férfi divatlap fehérnemü és gyermekdivatlapok is. Antalffy könyvkereskedés, Szent Anna és Varga ucca sarok.

X Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya fényképkiállitása 1930 november 15-én, melyre bárki jelentkezhet, eddig 26 dij futott be a gyárosoktól, kívánatra a kiállitásra kölcsön keretek, bővebb felvilágositással kizárólag Berzéki Sándor és Springer József fotóüzlete szolgál. Teljesen különálló más kiállitástól. Amateuröknek olcsó árak, turista tagoknak engedmény a keretekből.

X „Michel" európai 1931-es bélyegkatalogus már kapható, orvosi jogi könyvek legnagyobb raktára, fényképészeti cikkek, papírok, Springer foto-, könyv-, papírkereskedésében. Telefon: 10—57. szám.

X Megjelent a dr Salánki-féle ideg- és elmegyógyászati compendium II. kiadása. Kapható Bőhm Ferenc könyvkereskedésében, Bika-szálló mellett.

X Esőköppenyek, Lodenkabátok, bőrkabátok, tornacipők, jutányos árban szerezhetők be Antalffy sportüzletében. Varga ucca 1. szám.

Fehértói Dániel

**Dégenfeld-tér 4. szám.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetései:**

Bitner Mária életének 32-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 26-án délután 2 órakor lesz a Szent Anna kápolnából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna uccai temetőbe.

Maretyák Gyurika életének 5-ik havában elhunyt. Temetése f. hó 26-án délután fél 5 órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna uccai temetőbe.

—oOo—

— **Kaszával agyonszúrta haragosát.** Szegedről jelentik: Ma délelőtt Kistelenye határában ujabb gyilkosság történt. Holtan találták Moher Ferenc 19 éves legényt. A csendőrök mindjárt előállították a gyilkost Kovács József személyében, aki beismerte a gyilkosságot és elmondotta, hogy azt bosszúból követte el. A délelőtti órákban együtt voltak kukoricafosztáson, ahonnan együtt mentek el. Ő azonban előremént és egy szegletnél meghúzódott. Várta Mohert és amikor eléje ért, kaszával a nyakát megszúrta, ugyhogy Mohár a helyszínen meghalt. Elmondotta Kovács azt is, hogy Moher régi haragosa volt és ezért elhatározta, hogy leszámol vele. A csendőrség a gyilkos legényt letartóztatta.

— **Pénteken térzene a Déri-muzeum előtt.** Pénteken, szeptember 26-án délután 5 órakor a Keletmagyarországi Rádió Társaság szokásos térzenéjét tartja a Déri-muzeum előtt.

— **Nyelvtanfolyamokat** hirdetett a Magántisztviselők Szövetsége és felkéri mindazokat, akik ezen német, francia, angol kurzusokon résztvenni szándékoznak, jelentkezzenek a részletek megbeszélése végett az egyesület Thaly Kálmán ucca 14. sz. helyiségében f. hó 28-án, vasárnap délután félnégy és félöt között.

— **A Magántisztviselők Egyesületében** dr Kardos László előadása: Babits viták f. hó 28-án, vasárnap délután 6 órakor kezdődik. Belépő-dij nincs. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

— **Betört a gyárba, mert nem tudott kenyeret adni éhező családjának.** Nagykanizsáról jelentik: Fördős József 50 éves gépgyári munkás, aki hosszabb idő óta munkanélkül volt, tegnap éjszaka betört a Weiser-féle gépgyárba, ahonnan rézöntvényeket lopott. A rendőrség elfogta. Kihallgatása során bevallotta, hogy családja éhezik, a nyomor késztette tettére. A lopott rézöntvényeket eladta és a kapott pénzt odaadta családjának élelmezésére. — Fördöst átkisérték az ügyészségre.

— **Ne nézz a töltött puska csövébe.** Szarvasról jelentik: Melis János 22 éves szarvasi gazda Flóbert puskája csövét nézegette, amelyből ki akarta venni az el nem sült töltényt. A fegyver ebben a pillanatban elsült, a lövedék a szerencsétlen gazda szemébe fúródott és Melis János eszméletlenül esett össze. Kórházba vitték, de mire a műtőasztalra tették, meghalt.

— **Halálra taposta a megvadult bika.** Békéscsabáról jelentik: Keczeli Mészáros Dániel nagyszénás-újpusztai birtokán súlyos szerencsétlenség történt. Mányi Illés 60 éves béres a répaföldről akart egy tehenet kihajtani. Amikor a tehénnel bajlódott, a tarlón legelésző bika feldühödött és az ostorozott tehén védelmére sietett. Az öreg bérest a megvadult bika felöklelte és megtaposta. A borzasztóan összeroncsolt embert beszállították Csermák Béla dr orosházi szanatóriumába. A szerencsétlen emberen nem lehetett segíteni, a kórházban meghalt.

A Zenekedvelők Köre világhirü művészeket szerepeltet az idei szezonban

A Zenekedvelők Köre az alábbi értesitést bocsájtotta ki:

Tisztelettel szives tudomására hozzuk tagjainknak s a zene barátainak, hogy ezidei hangversenymüsorunk tervezetét az alábbiakban sikerült összeállitanunk. Nagy anyagi áldozatok árán olyan világhirü müvészeket hozunk Debrecenbe, akiknek fellépése egy világváros koncerttermének is diszére válna. Ennek dacára nem emeljük a tagsági dijakat, tisztelt bérlőinknek jóformán mozi-helyárakért nyujtjuk a legelsőrangu zenei produkciókat.

A Csokonai szinház kilátásba helyezte, hogy tervezett operaciklusára (Bohémélet, Sevillai borbély, Parasztbecsület, Sába királynője, stb.) a zeneköri tagok kedvezményes áru jegyeket válthatnak.

Amidőn jelen sorainkkal felkérjük, hogy intézményünket továbbra is pártolni sziveskedjék, egyben rámutatunk arra, hogy a nyári hónapok alatt közel négyszáz tagunk jelentkezett. Tagjainknak tehát érdeke a mielőbbi helybiztositás. — Kérjük, hogy irodánkban (Zeneiskola, első emelet) jegyét kiváltsa, mert e hó végén a jelentkezéseket lezárjuk.

Kiváló tisztelettel:
**Zenekedvelők Köre
intézőbizottsága.**

1930—31. évi müsortervezet:

Éva Liebenberg, a berlini Operaház tagja.
Bronislav Hubermann, hegedümüvész.
Guglielmetti, olasz koloraturénekesnő.
Drezdai vonósnégyes.
Bartók Béla, zongoramüvész.
Hermann Schey, ária- és dalénekes.

A harcias üzletasszony mérlegsullyal vetett véget a vitának

Tegnap éjszaka a Szent Anna uccán posztoló rendőr szokásos körútja alkalmával a Szent Anna és a Tímár ucca sarkán egy fekvő emberre akadt. Odament hozzá és költögetni kezdte. Akkor vette észre, hogy a fekvő ember feje véres és a homlokán levő sebből még mindig szivárog a vér. Felállította a sebesült embert, kihivta hozzá a mentőket, akik első kötéssel látták el, majd kiszállitották a klinikára, ahol átkötözték a homlokán, a szeme fölött sérült embert, majd elbocsátották.

Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy a sebesült ember Borcsik Béla burgonyakereskedő, Hajnal ucca 21. szám alatti lakos. Borcsik elmondotta, hogy üzleti ügyben tárgyalt Vass Imre kereskedővel. A tárgyaláson résztvett Vass Imre felesége is. A vita során differencia merült fel és éleshangú vita indult meg. A vita végül annyira elfajult, hogy Vass Imréné felkapott egy kilós mérlegsúlyt és azzal úgy homlokon vágta Borcsikot, hogy azonnal elöntötte a vér. Borcsik eltávozott és orvoshoz indult, de útközben elájult és az uccán összeesett. A verekedés ügyében megindult a rendőri eljárás.

Az erősen megrakott kályhában keletkezett széngáz megölt egy kisleányt

A debreceni törvényszék elitélte az áldozat anyját.

Gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádolva állitotta tegnap a debreceni törvényszék elé a kir. ügyészség Lindenfeld Andrásné debreceni asszonyt. A szomoru ügy előzményei a következők:

Lindenfeld Andrásné 9 hónapos Katalin nevü kislányával lakott egy hónapos szobában. A mult év december 13-án este, lefekvés után a gyermek panaszkodni kezdett, hogy fázik. Az anya erre nem törődve a következményekkel, a kis vaskályhát tele rakta szénnel, azután mindketten elaludtak.

Reggel feltünt a szomszédoknak, hogy Lindenfeldék szobájából semmi zaj nem hallatszik. Rosszat sejtve bekopogtattak, majd hogy választ nem kaptak, feltörték az ajtót. Megdöbbentő látvány tárult eléjük: **az egyik ágyon eszméletlenül feküdt az asszony, mellette holtan a kisleánya. Az erősen megrakott kályhában keletkezett nagymennyiségü széngáz megölte a gyermeket.**

A gondos orvosi kezelés Lindenfeld Andrásnét visszaadta az életnek. Miután a kórházat elhagyta, azonnal megindult ellene a bünvádi eljárás a kisleánya szomoru halála miatt. A nyomozás és vizsgálat lefolytatása után tegnap került ügye a debreceni törvényszék elé. **A bíróság megálapitotta, hogy az anyát csakugyan gondatlanság terhelte gyermeke haláláért és ezért 100 pengőre itélte.** A jogerős itélet végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette.

— **Elevenen elégettek egy pásztorfiút a spanyol cigányok.** Madridból jelentik: Almeria tartományban szerdán szörnyü gyilkosság történt. Kóbor cigányok minden képzeletet felülmuló kínzások közepette Santera falu határában megöltek egy tizenhároméves pásztorgyereket, azért, mert a pásztorfiú botjásával ráütött a cigányok majmára. A feldühödött cigányok megkötözték a kisfiút, karjaival egy fára akasztották, máglyát raktak alája és meggyujtották a rőzsét. A szerencsétlen áldozat borzalmas kínok között elevenen elégett. Szörnyü jajveszékelésére később parasztok érkeztek a gyilkosság színhelyére, mire a cigányok sebtiben odébbállottak. A pásztorfiú ekkor azonban már halott volt. Holtteste teljesen megszenesedett. Gyilkosai közül hármat már sikerült elfogni.

Tigris, Veterán, Pollárt védjegyü különleges
todrász-borotvák
Kántor Ernő és Társánál
szerezhetők be.
Debrecen, Városház-épület.

Gyászrovat

Gyászjelentés Materny Mihály haláláról. Materny Károly mint apa, Materny Mihályné szül. Papp Mariska mint felesége úgy a maguk, mint a nagyszámú rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják szerető fiának, férjének: Materny Mihály máv. tiszt, az I. o. vitézségi érem, sebesülési érem és a Károly csapatkereszt tulajdonosa szeptember hó 24-én, életének 42-ik, boldog házasságának 9-ik évében történt hirtelen elhunytát. Drága halottunk földi maradványai f. hó 27-én délután 3 órakor fognak a Hajó ucca 14. sz. házunktól az ág. hitv. egyház szertartása szerint a Kossuth uccai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Debrecen, 1930 szeptemben hó 25-én. Áldás és béke lengjen a drága halott porai felett! — A temetést Gebauer tem. intézet rendezi.

Halálozás. Mérhetetlen fájdalomtól lesújtottan, de Isten akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy szeretett drága jó anyánk, testvérem, unokahugunk és unokatestvérem: özv. Kovács Antalné szül. Tóth Esztike övéinek szentelt élete 45-ik, özvegységének 7-ik évében, hosszas szenvedés után az Urban csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részeit 1930 szeptember 27-én délután 3 órakor fogjuk a Mester ucca 11-ik számú házunktól, a református egyház szertartása szerint a háznál tartandó ima után a Hatvan u temetőbe örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájdalmas szívvel meghivjuk. Debrecen, 1930 szeptember 25-én. — Sorsunk az elválás, reményünk a viszontlátás! Szerető gyermekei: Margitka és Irénke. Egyetlen testvére: Juliska özv. Molnár Józsefné. Nagybátyja: Balogh Ferenc családjával. Nagynénje: özv. Tóth Jánosné családjával. Unokatestvére: Kiss Róza férjével Harsányi Gáborral. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. — A temetést Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat rendezi.

— **Halálos baleset a daráló malomban.** Szentesről jelentik: Horváth József 14 éves fiú, a derékegyházai daráló malomban dolgozott. A mezitláb levő fiú az olajtól síkos padlón megcsúszott s fejjel a lendítőkerékne esett, amely elkapta és a szerencsétlen gyermek fejét teljesen széjjel roncsolta.

Vh. 1559—1930. szám.

Elárverelek 1930. évi október 4-én délelőtt 10 órakor, Debrecen, Elep 11. számu tanyán 2050 pengőre becsült: 100 q csöves tengeri, lovak, sertések, üszők stb. ingóságokat.

Debrecen, 1930 szeptember 4.

Tihanyi Vilmos,
bírósági végrehajtó.

Debreceni Helyi Vasút Rt.

HIRDETMÉNY

Értesitjük a t. utazóközönséget, hogy Debrecen és Hajduszovát közötti viszonylatban — mivel a debrecen—hajduszováti út átépítés alatt áll — az *autobuszforgalmat folyó hó 25-étől kezdve az útépités befejezéséig a Hajduszoboszlón át vezető kerülő útirányon tartjuk fenn.*

Az autóbuszoknak Debrecenből és Földesről való indulási ideje nem változik, de — tekintettel az út hosszabb voltára, — autóbuszaink körülbliel 15 perccel később érkeznek meg a rendeltetési állomásra.

Mivel a kerülő útirányon át számottevően hosszabb utat kell autóbuszainknak megtenni, a kerülő utirányon 60 filléres mérsékelt pótdíjat szedünk.

Debrecen, 1930 szeptember 24.

A Debreceni Helyi Vasút Rt.
Üzletvezetősége.

A bográcsban halálrafőtt egy hajdusámsoni kisleány

A gondatlan anyát 100 pengő pénzbüntetéssel sújtotta a debreceni törvényszék.

Borzalmas haláleset történt a mult év novemberében Hajdusámson községben. Egy tizenegy hónapos kisleány beleesett a bográcsba és halálraégett a forró lében.

A szerencsétlenség áldozatának anyja: Sós Péterné napszámosasszony a jelenti napon burgonyalevest főzött az udvaron. A bográcsot egy téglahelyre tekintette és kavargatta a forró levest. Körülötte játszadoztak gyermekei: a 8 éves Magda és a tizenegyhónapos Rózi.

Közben az asszonynak a kútra kellett mennie vizért és erre az időre a nagyobbik leánykára bízta Rózát. Öt perc sem telt el és már újra a bogrács mellett volt, de ekkor rettenetes látvány tárult szemei elé:

a bogrács fel volt borulva, mellette eszméletlenül, telejesen barnán feküdt Róza leánya, akit nénje kétségbeesetten simogatott.

Az történt ugyanis, hogy a nagyobbik leányka nem vigyázott eléggé hugára, ez *közelment a bográcshoz, beleesett és rettenetesen összeégette magát.*

A szerencsétlen anya tüstént orvosért szaladt, de már az orvosi segítség sem használt.

Sós Róza harmadfokú égési sebeket szenvedett és még aznap meghalt.

Az esetből kifolyólag gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt indult meg a bűnvádi eljárás Sós Péterné ellen. Az ügyet tegnap délután tárgyalta a debreceni törvényszéknek dr. Rézler Ervin törvényszéki tanácselnök elnöklete alatt működő büntetőtanácsa.

Az asszony sírva vallotta be, hogy pár percre magára hagyta gyermekeit és ezalatt történt a szerencsétlenség. A vád ezzel igazolva is volt, a bíróság Sós Péterné bűnösségét megállapította és *100 pengő pénzbüntetésre ítélte*, az ítélet végrehajtását azonban a büntetőnovella alapján három évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Bonyolódik a Zemler-ügy

A csapat Zemler mellett és a közönség hangulata is a csatár mellé fordult.

A Zemler-ügy a Bocskay elnöksége határozata után — az elnökség egyoldalu szerződésbontást terjeszt a profiszövetség elé — még mindig bonyolódik. Zemler még Debrecenben van s egyelőre itt is marad, az anyja sem érkezett meg Debrecenbe és nem is készül ide.

Zemler, ha el is megy Temesvárra körülnézni, visszatér egy-két héten belül. A Bocskay csapata különben Zemler mellett van kivétel nélkül és rendkivül sajnálnák, ha elmenne közülük és mindent elkövetnek, hogy a Zemler-ügy békés elintézést nyerjen és Zemler újra játszhasson a Bocskay csapatában, amelynek kétségtelen, egyik erőssége.

A közönség hangulata is teljesen Zemler mellé fordult és sokan elhamarkodottnak tartják a Bocskay elnöksége legutóbbi lépését s az a hangulat, hogy büntessen az elnökség, ha kell, de ne vágja el Zemler visszajövetelének és visszatérésének az útját. A Bocskay, ha csak egy mód is van rá, nem dobhat el egy olyan jó játékost, mint Zemler.

Máskülönben Káldy Zsigmondot, aki teljesen a Bocskay csapatával érez s a játékosok is ő vele, az utóbbi idők eseményei elkedvetleníteték és mivel nem látja teljesen biztosítottnak sem befelé, sem kifelé a harmonikus együttműködés lehetőségét, lemond tisztségéről és már nem is akar a csapattal menni Szegedre a Bástya ellen. Káldyra nagy szükség van a Bocskaynak és nem is nélkülözheti a Bocskay a komoly bajnoki küzdelmek során, különösen most, amikor oly jó startot vett a Bocskay; így mindent el kell követni, hogy az ellentétek elsimitásával Káldyt maradásra birják.

BIRÓKÜLDÉS.

A vasárnapi mérkőzéseket a következő bírók vezetik: *Debrecen* DEAC—DVSC, bíró Schön; *Nyíregyháza:* NYKISE—DTE, bíró Szántó. NYTVE—P. Máv, bíró dr. Kupinszky. NYÖTSE—DKASE, bíró Bakó; *Kisvárda:* KSE—DMTE, bíró Scheizener, *Mátészalka:* MTE—Textil, bíró Szabó; *Nagykálló:* NSE—NYMTK, bíró Nácsik. II-ik osztály: *Tiszapolgár:* PIAC—Debreceni Székgyár, bíró Auer Kálmán.

ELMARAD A SZOLNOKI MÁV SPORT EGYLET SZEPTEMBER 28-i VERSENYE.

A párisi magyar—francia mérkőzés napján Pécsen a főváros II. válogatott atlétagárdája mérkőzik a vidék válogatottjaival. A Magyar Atlétikai Szövetség emiatt felszólította a Szolnoki MÁV Sport Egylet elnökségét, hogy az arra a napra kiírott atlétikai versenyét halassza el. A SzMÁV annál is inkább tett örömmel eleget a kérésnek, mert egyik jóképességü atlétája a vidéki válogatottak között szerepel. A versenyt október 5-én rendezik meg Szolnokon.

SIPOSS.

a Bocskay jóképességü tartalékfedezete vasárnap a Vasasban, régi egyesületében próbajátékot játszik a Budai 11 ellen és ha beválik, le is szerződik oda.

A DTE

futballszakosztályi ülést tart pénteken este 8 órai kezdettel az Arany Bikában levő klubhelyiségben, melyre az összes játékosok megjelenését kéri a

Vezetőség.

FELHIVÁS!

Felkérem a Homokkerti SE játékosait, hogy pénteken este szakosztályi ülésen 7 órára mindenki megjelenjen. Tárgy: éremkiosztás megbeszélése és új éremmérközés benevezés végett való igazolás és más fontos tárgy. *Intéző.*

Felkérem a Börös összes játékosait, hogy folyó hó 26-án, pénteken 2 órakor szalonnasütéses tréningen a Kasepályán jelenjenek meg. *Intéző.*

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A készáruvásáron aránylag mérsékelt forgalom mellett lanyhább volt az irányzat. A búza 15—20, a rozs 35, a korpa pedig 10 fillérrel volt olcsóbb.

A határidőpiacon annak ellenére, hogy a tőzsde kétnapos szünete alatt nagyobb áresések voltak Csikágóban és Liverpoolban, nem voltak nagyobb áresések, mert az intervenció részéről néhány száz kötést vásároltak a nyilt piacon, ugyhogy a beavatkozás következtében a határidőbúzánál mindösszesen 15—20 filléres áresökkenések voltak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Búza októberre 15.25, 15.22, 15.20, 15.17, 15.18, 15.17, zárlat 15.17—15.18; márciusra 16.70, 16.67, 16.65, 16.66, 16.67, 16.65, zárlat 16.65—16.66; májusra 17.10, 17.07, 17.04, 17.05, 17.02, zárlat 17.00—17.02.

Rozs októberre 8.66, 8.45, 8.52, 8.50, 8.53, 8.50, 8.53, 8.60, zárlat 8.60—8.61; márciusra 10.00, 9.75, 9.80, 9.83, 9.85, zárlat 9.83—9.85.

Tengeri májusra 13.25, 13.13, 13.12, 13.10, zárlat 13.08—13.10.

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszai 77 kg 15.05—15.70, 78 kg 15.20—15.85, 79 kg 15.35—16.10, 80 kg 15.45—16.30, felsőtiszai 77 kg 14.95—15.20, 78 kg 15.05—15.30, 79 kg 15.15—15.40, 80 kg 15.30—15.55, jász. 77 kg 14.95—15.35, 78 kg 15.10—15.50, 79 kg 15.25—15.65, 80 kg 15.35—15.75.

Rozs pestvidéki 8.20—8.35, egyéb rozs 8.20—8.35, tak. árpa I. 13.00—13.50, tak. árpa II. 12.25—12.75, felsőmagyarországi sörárpa 18.50—20.00, egyéb sörárpa 16.50—16.75, köles 11.50—12.00, repce 27.00—27.50, tiszai tengeri 14.50—14.75, egyéb tengeri 14.50—14.75, zab I. 15.50—16.50, zab II. 14.90—15.25, korpa 7.00—7.10, lucernamag 145—155, lóheremag, arankás 100—110.

Minden darabért felelősséget vállal a

Faipar butorüzlete

Király ucca 4. szám.
Cimre ügyeljen.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek meg elégedésére nyujtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve, mi dunkban van az UJSAG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Szinház
Kamara Szinház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park-szálloda
Budapest

szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával. — (Nincs kocsiköltsége.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések dija hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betükből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések dija kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a dij előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési dij vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott cimek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyujt felvilágositást.

Alkalmazást keres
nő

Hölgyfodrásznő,
jól ondolál, alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 849

Mosni.
vasalni házhoz megyek napi 3 pengőért. Kossuth u. 7., II. lejáró. 949

Alkalmazást nyer
nő

Suche
deutsches Kinderfräulein Dr Fényes Jenő, Piacgesse 71

Megbizható
jól főző mindenes azonnal felvétetik. Kossuth u. 61. keresztépület. 947

Középkoru
német nőt keresek két gyermekhez. Híd ucca tizenkettő. 958

Elsőrendü
manikürösksisasszonyt azonnal fölveszek. — Bodnár hölgyfodrász. Varga u. 1. szám. 943

Bentlakó,
főznitudó, tisztességes mindenes, jó bizonyitványnyal felvétetik. — Cim a kiadóban. 918

Manikürösksisasszony
fölvétetik Herrbann fodrászüzletébe, Piac-u. 67. 939

Mindenes
fiatal ügyes leány fölvételik. Széchenyi u. 19. sz. Géder. 941

Október
15-iki belépésre jólfőző bejáró szakácsnőt keresek. Jelentkezés reggel 8—10. Varga u. 1., félemelet balra, ajtó 1. 936

Alkalmazást nyer
férfi

Kifutó
azonnal felvétetik. Hungária csemegeüzlet, — Piac u. 55. 960

Bevásárló
120 pengő fizetéssel, mellékkessel azonnal felvétetik 600 pengő kész pénzbiztositékkal, melyről 1000 pengő fedezetet kap. Nemes, Kondor ucca 17. Sámsoni-utnál. 959

Vegyes

Góré
200 méter mázsa tengeri részére Kölcsey uc cán azonnal kiadó. Értekezni lehet Szappanos ucca 22. 898

Nagy
hurkavacsora András bácsinál, Széchenyi u. 19., szombaton. 942

Gazdasági eszközök

Eladó
Worthington gőzszivattyú, 25—30 métermázsa teherbirású teherkocsi, parasztszekér nagy szecskavágó három késes, kovács tűzhely,k őrfűrész 5 darab fűrészlappal és egy Indián kéthengeres motorkerékpár. Cím a kiadóban 929

Autó, motor, kerékpár

Motorkerékpár
jókarban levő 220-as „Puch" és egy 4 voltos magdinamós Bosch világítás eladó. Cím a kiadóban. x

Hangszer

PIANINÓT
lehetőleg három pedálost sürgősen keresek néhány hónapra bérbe. Telefon 12—82. szám.

Iskolahegedü
10 pengőtől, vonók, s tokok, húrok, alkatrészek, olcsón beszerezhetők. Schmidt hangszer raktárában, Piac u 73 sz 26 h IX -29

Rövid
zongora olcsón eladó. Kassai-ut 4. 954

Oktatás

Németül,
privát órákat ad és magánvizsgára előkészit dr. Kövessi, Harsányi Gusztáv ucca 25. IX—6 w

Kettős könyvvitel,
kereskedelmi levelezés, gyorsirói és irodai munkálatok tanitását vállalja keresk. isk. tanár. Megkeresések „Szakoktatás" jeligére a főkiadóba küldendők

Knotj Kovács Sillye Gabriella
miniszterileg engedélyezett szabászati varróiskolájába és nőidivattermébe, magántanitásra és iparképesitésre tanitványokat minden időben felvesz, Kossuth ucca 45. szám. 4—IX-6 XI—6-ig

Középiskolások
tanitását az I., II. III. osztályból olcsón vállalja egyetemi hallgató. Cim a kiadóban. 908

3-ik polgárista
leány mellé számtantanitót keresek. Szabóüzlet, Vár u. 2. 950

Elelmiszer, ital

LENCSE
nagyszemű, zsizsikmentes kapható termelőnél 5 kilogramos tételekben 70, 80 fillérért. — Domokos Lajos u. 6.

Zamatos bor 64 fill.
öt liter vételnél 60 fill. 10 liter vételnél 58 fill. Otelló vörös 80 fillér, 5 liter vételnél 72 filér Üvegeket veszek magas áron. Glück I. Magoss György-tér 9. sz. bor- és csemegeüzlet. 10—XII—15

Must
eladó, kb. 25 hektó, kisebb tételekben is. — Nagyerdő, Kardos u. 8. 921

Ajánlat

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alaku prima minőség, reklám ára: 1.60 pengő. (Piac ucca) Ferenc József-ut 64. szám. trafikban. — 14—v

Iskolák
részére kedvezményes árban készitek előrajzolást, legujabb minták szerint. Nagy választékban előrajzolt is kolai kézimunkák és hozzávalók. Olcsón vál lalok fehérnemü himzést, varrást, monogramozást, hozott és saját anyagomból. — Állandóan raktáron vannak himzett, fehér kézimunkák. Fazekas kézimunkaüzlet, Szent Anna u. 6. szám. 911—X—11-ig.

Aranyat,
brilliánst magas árban vesz Blattner Árpád, Csapó u. 12. Órajavitás 2 pengőtől, jótállással. Óraüzem. 951

Hosszú haj a divat!
Hajfonatok legolcsóbban kaphatók és készittetnek Boczán fodrásznál, Hatvan u. 2. Hajat veszünk 952

Porosz szén
7500 kalóriáju 7 P. Hazai szén, szagtalan, teljesen elég, mázsánként 3.20 P. Tüzifa, bükk, fölgy és varga mázsánként 3.80 P. haza szállitva. Salétrom u. 12. szám. Telefon 6—74. 23—X—26-ig

Felkötnivaló
bakar szőlő megrendelhető. Vegyes szőlő kapható 1 kg 30 f. Nagyerdő, Kardos u. 8. 922

Óra-
és ékszerjavitások legolcsóbban jótállással. Aranyat, brilliánsat legmagasabb árban veszek. Berecsényi Béla Csapó 38., Rákóczi u. sarok. 931

Elegánsan
öltözködni Bálint Irén női divatszalonjában (Kossuth u. 42.) lehet. A szezon legszebb ruháit készitem 8 P-ért. Kosztümöt átmeneti fel öltőt 16 P-ért. Szabás, varrás tanitása a legmodernebb módszer i ellett. 759—IX.—27-ig

Gallérokat, ingeket
legszebben, legolcsóbban tisztitok, 4 nap alatt, Budapesti képviselet. Simonffy ucca 7. szám. 1125-12-31

Zongorahangolást
javitást, legolcsóbban, szakszerüen végzek, — Takács hangszerkészitő, Piac ucca 75. szám. 13-a—visz.

PADLÓLAKK
magasfényű, legszebb szinekben, kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festék üzletben, Debrecen, — Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott poloska-, svábbogár, patkány- és egérirtó megbizható minőségben kapható.

Igazi olcsó árjegyzék!

gyermekcipő	19—22-ig	P 2.50
leánykacipő	30—35-ig	P 6.50
leányka I-a	26—29-ig	P 7.—
Intézeti I-a	36—39-ig	P 12.—
fiú box I-a	30—35-ig	P 10.—
női cipő 36—37-ig		P 6.
női cipő trotur		P 10.—
női cipő lak		P 12.96
férfi cipő olcsó		P 12—
férfi cipő, divat		P 14.40
férfi sapkák		120-tól
férfi sapkák divatosak		P 2.20-tól

Csapó ucca 17. szám, (Szinházi átjáró kapuval szemben). 317-IX-30

Ékszert,
órát készpénzáron hat havi részletfizetésre — vehet Takarékossági — könyvecskével Engel László ékszerésznél, — Piac u. 52 Megyeház melett 15hX23g

Tört
aranyat, aranyfogat a legmagasabb árban — vesz Haás Janka aranybeváltó. Simonffy ucca 7. sz 1132IX-7 X7-hg

Ajtók és ablakok
jobbminőségüek és egy szerübbek továbbá három ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók, Blattner Kálmán telepén Nagyvárad ucca 14. (Miklós ucca végén.)

Poloskát,
svábbogarat biztosan elpusztit a „Szektin" rovarirtószer. Késziti Jósa és Jóna drogéria, Debrecen, Kossuth u 6. Ára 1 P 20 fillér. 827

Tartós
villanyondolálást, — Heuna hajfestést Takarékosságra is, speciálisan készitek, „Margit" hölgyfodrász, Szent A. ucca 5. 23 h 9—27

Kelengyére,
selyemre elsőrendü monogramot készitek. — Görbe u. 1. első ajtó. 901

Férfiingvarrás
1 pengő 20, gépendli métere tiz fillér. Mindenféle kézi, gép és monogrammhimzés. Kifogástalan munka. Bájos gyermekruhák hozott anyagból. Sass u. kettő. 19h-X-25g.

Kereslet

Keresek
8, 10, 12 hónapos garantált fajtiszta német nemesitett tenyész süld- kant. Kor, súly, kgkénti ár megjelöléssel ajánlatokat kér Derzsy Kálmán, Debrecen, — Hatvan ucca 24. sz.

PIANINÓT
lehetőleg három pedálost sürgősen keresek néhány hónapra bérbe. Telefon 12—82. szám.

Füszerüzletet
vasüzletet vagy hasonlót kibérelnék, vagy kezelésre átvenném. Értekezni Árpád-tér 37 Orosz Mihály. 956

Lakást keres

Olcsó
helyiséget keresek — ócska bútornak, Lázár József, Hajdunánás, — Berzsenyi u. 12. 935

Kettő,
háromszobás lakást keresek külön udvarban, árajánlattal. Címem a kiadóban. 934

Kiadó lakás egy szobás

Egy szoba,
konyha, speiz, fáskamara udvari lakás azonnal kiadó. Kut u. 24. (p.)

Kiadó
különbejáratu egy szoba, előszobás uj lakás. Dorottya u. 1. Hatvan uccai kert. 957

Egy
uccai és egy udvari szoba október 1-ére kiadó. Csapó ucca 4. sz. Bejárat lépcsőházból. 946

Magasföldszintes
szép szoba, konyhás — lakás kiadó párnak v. magánosnak. Nyil ucca 116. sz 938

Kiadó lakás két szobás

Két szoba,
konyhás, tiszta lakás, esetleg műhelynek, kiadó. Varga u. 23. sz. 648

Két szoba,
esetleg 3 szoba mellékhelyiségekkel kiadó. Kertes udvar, sertés- és baromfitartás megengedve, Károly Ferenc József-ut 8. 944

Kiadó lakás nagyobb

Bika bérházban
4 szobás uccai modern lakás központi fütéssel azonnal kiadó. 16 h IX—28g.

Kiadó
egy négyszobás, komfortos lakás november 1-ére. Jókai 6. szám. 865

Egy
modern 4 szobás lakás hallal november 1-re kiadó Péterfia ucca 31. szám alatt. Megtekinthető délelőtti órákban. 948

Butorozott szoba

Uccai
bútorozott szoba két személy részére kiadó. Esetleg teljes ellátással. Vígkedvű M. u. 46. 884

Központon
különbejáratu butorozott szoba egy vagy két személynek kiadó. — Nyomtató u 2. 961

Különbejáratu
nagyon csinosan butorozott szoba kiadó, — esetleg ellátással. Széchenyi ucca 31., első keresztépület. 955

Különbejáratu
elegánsan butorozott szoba kiadó. — Szent Anna u. 58. keresztépület. 949

Uccai
szép, tiszta, nagyon csinosan bútorozott szoba kiadó. Kigyó 36. 927

Uccai
bútorozott szoba azonnal kiadó. Füvészkert-ucca 5. sz 933

Különbejáratú
csinosan bútorozott — szoba kiadó. Széchenyi u 15. emelet 937

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Irodának
is alkalmas udvari üzlethelyiség kiadó. Piac u. 7. 923

Eladó házhely

Villatelek
300 vagy 600 n öl Poroszlay ut elején eladó. Értekezni: Nap u. 4. 851

Házhelyek
az egyetem közvetlen közelében, az Andrássy uton, kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladók. Felvilágositás a Tiszavidéka — Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi ucca 2 nyerhető. Telefon 17—49. sz. 619

Ingóság eladás

Boroshordók
különböző nagyságban eladók. Péterfia u. 16. Ny.

Alig
használt szőlőtaposó kád, üstház, pipatartó, lisztesbödön, kenyérhaj eladó. Szentanna 29. — Fehérné. 940

Eladó ház

Eladó
most épült, teljesen uj modern két szoba, s konyha, kamara, előszoba, fürdőszobás, s adómentes ház Homok ucca 53. szám. h. 12x18-ig

Nap
uccán eladó 5 szobás családi ház. Értekezni: Nap ucca 4 850

Eladó
vagy bérbeadó Kondor u. 8. sz. ház 300 n. öl terület, 245 n. öl prima szőlővel, 1 szoba, konyhás, verandás, melléképületekkel és sok fajgyümölcsössel. Értekezni a helyszinen 924

Eladó föld

Ondódon
14 hold föld eladó. — Szappanos u 15 953

Eladó
Létay uton 10 vagy 14 hold földtanyával, — benne 3 hold gyümölcsös, 2 hold szőlő. Értekezni: Nap u. 4. 932

Földbérlet

Kiadó
Ondódon Fáy-düllőben 10 hold föld tanyával Rákóczi u 19. 945

Eladó állatok

Bika borjú,
két darab, fajtiszta eredeti bonyhádi bikától, igen magas tejelő szintén fajtiszta bonyhádi anyától származó 13 hónaposok és egy darab szimentháli magas tejelő anyától, a debreceni gazdasági akadémiai bikától származó 3 és féléves, további tenyésztésre még igen alkalmas tenyészbika, azonnal eladó. Értekezhetni lehet Derzsy Kálmánnál Hatvan ucca 24. szám aatt. reggel 7—fél 8 és délután öt ór után

Rhode
Islandi jércék novemberre tojók 12—15 — pengőért eladók. Machó Dobozy u. 17. IX24

Tiszta
fehér nagy kommondorok és egy kis farkaskutya eladó. Kondor u. 8. szám. 925

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.